

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KOVA"
Published every Friday by the
LITHUANIAN SOCIALIST FED-
ERATION OF AMERICA
[Incorporated April 28, 1908.]
"KOVA"
1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

KOVA

LIETUVIŠKAS SAVAITRAŠTIS
"KOVA"
Išleista kas Pėtnyčia. Leidžia
LIETUVIŲ SOCIALISTŲ SA-
JUNGA AMERIKOJE
Inkorporuota Balandžio 28 d. 1908.
"KOVA"
1815 E. Moyamensing Avenue
PHILADELPHIA, PA.

Nr. 17. Philadelphia, Pa., 29 d. Balandžio (April), 1910 m. Metas VI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA

TURINYS.

ĮVAIRŪS STRAIPSNIAI.

<i>J. B. S.</i>	Menkiausias priešas užkenkti gali.....	205
<i>M. Stakenas</i>	Istorija Gegužinės Šventės.....	205
<i>P. K.</i>	Kova kalėjime.....	206
<i>P. G.</i>	Teismas devynių revoliucionierių.....	207
<i>P. Norkus</i>	Darbininko sveikata.....	209

SAJUNGOS REIKALAI.

	V.K. Referendum No 3.....	210
	" " " No 4.....	210
	" " " No 5.....	210
	Linkui Referendumo II.....	210
<i>A. Purvis</i>	Ar reikalingas šįmet LSS. Susivaižavimas.....	210
<i>Paukščiūtė</i>	Mūsų reikalai.....	211
<i>K. Arminas</i>	143 kp. nutarimas.....	211
	Susivienijimo Teatr. Kuopų reikaluose.....	212

BELETRISTIKĄ ir POEZIJĄ.

<i>J. D. Tarnis</i>	Panaikinimas slaptos smuklės.....	213
<i>J. Juodžinkynas</i>	Gegužinė šventė.....	214
<i>S. Strazdas</i>	Gegužinė.....	208

	LAIŠKAI Į REDAKCIJĄ.....	215
	DARBININIKO KRONIKA.....	213
	KORESPONDENCIJOS.....	215

Revoliucijos Gimimo Momentas.

NAUJAS GRAŽUS PAVEIKSLAS Šis paveikslas perstatyto Revoliucijos gimimo momentą: sukylimą laudies prieš cariską valdžią. Paveikslas didumas 14X16 colių, prekė su prisūntimu 20c, daugiau imantiems ant karto, nuleidžiama 50 procentų. Ji parduodama todėl taip pigiai, kad norime praplėsti tarpe darbininkų kleos revoliucioniskais mintis.
Norintieji turēt jį paveikslą kreipkitės | "Kovos" Administraciją.

REIKALAUJA DARBININKŲ.

In geležies liejimo dirbtuvė; geras užmokejimas; darbas visados ir labai pigus pragyvenimas.

Kreipkitės prie
Stanley G. Flagg & Co.
Stowe, Pa.

40 myliu nuo Philadelphia. Imk. Philadelphiaj Reading arba Pennsylvania treina in Pottstown, Pa.

Tikietas prekioja tik \$1.00.

ANT PARDAVIMO

1708 So. 2-nd St.

Tris didelį Storal, mūrinis gyvenimui namas, didelis šviesias dubeltavais langais, atskiros įėjimui duris į užpakalį ir gyvenamąs rūmus. Apart Story, 10 gražių rūmų, gražioj Lietuviais apgyventoj vietoj. Su puikiais įrengimais Storas dēl ICE CREAM IR KENDŽIU ir pusanatro arklio spēkos gazinis Indžinas.

Parsiūduoda už prieinamą prekę.
Kreipkitės prie:

J. Rhea Craig Jr.
3-rd and Tasker Sts.
Philadelphia, Pa.,

THE LITHUANIAN WEEKLY "KOVA" PUBLISHED EVERY FRIDAY BY THE

Lithuanian Socialist Federation of America

J. B. SMELSTORIUS, Editor		J. GRINIUS, Business Manager
SUBSCRIPTION RATES in all parts of the World		PRENUMERATA visose dalyse aviet
One year	\$2.00	Vieniems metams
Six months	1.00	Šešioms mėnesiams
Three months	.50	Trims mėnesiams
ADVERTISEMENT RATES ON APPLICATION.		APGARSINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.

"KOVA"

1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.
Telefonas, Keystone, Main 2958.

Pajieškau.

Savo vyro Juozapo Lukšio. Pacina iš Kauno Gubernės Panevėžio pavieto Klavainiu parapijos Gitaučių sodžiaus. Prasišalino nuo manęs jau keturi metai iš Brooklyn, N. J. Turiu prie jo labai svarbų reiklą, meldžiu atsišauti, ar kas žinotų apie jį pranešti ant šio antrašo:

Miss P. Lukšas, 427 S. Fegurova St., Los Angeles Cal.
Juozas Lukšas gali atsišaukti ir ant šito antrašo:
Mr. Haas John B. Atty, at Law 529 Merchants Trust Bldg, Los Angeles, Cal.

LAIKYKIT VAGI!

Mikas Lesevičia, kuris pirmiau gyveno Wilkes Barre, Pa. paskiau Philadelphia, Pa. Yra 5 pėdų 10 colių aukščio, 32 metų senumo; kalba: lietuviškai, lenkiškai, rusiškai ir angliškai. Jis dirbdamas vienoj Philadelphiaj Institucijoj pavogė pinigius ir pabėgo.

Kas jį kur pamatysite, meldžiam duoti žinę.
E. Blackwell. M. D. 209 S. 6-th St.
Philadelphia, Pa

REIKALAUJA MERGINOS DEL DARBO.

Mergina ar moteris mokanti: lietuviškai, lenkiškai ir angliškai, rašyt, skaityt ir kalbēt ir mokanti ar turinti norą mokintis Norsės profesiją, gali gauti gerą ir ant visados darbą prie daktarų.

Alga yra gera ir pirmos klesos vieta, dėl geros atsakančios merginos. Mergina ar moteris, turi buti tarpe 18- 30 metų senumo.

Atsišaukite ant adriso:
European Electro Medical Institute, 209 S 6-th St., Philadelphia, Pa.

6
er, N. H
arre, Pa.
on, Wash.
lyn, N. Y.
ords Ind.
ster, N. Y.
stol, Conn
sburg, Pa.
ranton, Pa.
Baltimore,
eter, Mass.
aven, Conn
specija-
ydan vi-
idurių
riškas
lietuviš-
reipkitės
J.
NAI!
pats
I. Kiekvienas,
calbins, prisūn-
UVA", VIENY-
rancūzų kalbos
"MOKYTOJŲ"
aptarės. Metas
laugintųsi ir lie-
lyn, N.Y.
Lietuviškų kny

I Skaitytojus.

Gerbemieji! kurių prenumerata dar likosi neatnaujinta, malonėkite nevilkinti, bet prisijūsti užmokestį atnaujinimui idant nesitrukdytų laikraščio siuntinėjimas.

Kovos administracija.

Visiems zinomas FERDINAND HARTMANN M. D. Garsusis New Jerko Doktoras

sako:
Kad sergi, jau nesivargyk ilgiau; ateik ar parašyk, išgydysiu tave!

Per 30 metų daktaravęs,

tyrinėjęs medicinos mokslą ir gyduolių veikmę, kurios geriausia gydo žmogaus kūną. Pabaigęs universitetą per 20 metų gydžiau Didžiamjam New Yorke **Vyrus ir Moteris** ir išgydžiau greitai ir gerai.

10 metų atsidavęs mokslui studijavau metodu Paryžiuje, Londone, Berlyne ir kitur, surasdamas naujausias gyduoles išgydymui visokių ligų. Sugrįžus iš Europos daktarų bendrovė išrinko savo pirmsėdžiu; o dabar užkviečiu sergančius su visokioms ligomis, nes paaukauju visą savo mokslą sergantiems.

Sveikus mokinsiu kaip užlaikyti sveikatą, o sergančius išgydysiu, nes

BĖ SVEIKATOS NĖRA LAIMĖS ne darbininkui, nė biznieriui.

PROGRESAS MEDIKALISZKAM MOKSLE!

Tik tie daktarai pasekmingai išgydo, katrie tēmija į medicinos mokslo progresą, katrie to nedaro, negali sergančių išgydyti, už tai kad užrašo gyduoles ne naujausio budo, nes naujaisi medicinos pagerinimai tokiems daktarams nežinomi yra. Ar tai jie užmiršo ar nenori žinoti, netēmijant į mokslą, kad

KRAUJAS YRA TAI PAMATAS IR SZALTINIS SVEIKATOS.

Gyduolės, kurios nepataiso kraujo yra negeros ir negali išgydyti ligas, nes blogas kraujas pradžia visokių ligų.

NAUJAUSIAS BUDAS PRITAIKYMUI GYDUOLIUI!

Užtikrinu, kad mano visos gyduolės yra pritaikytos prie kiekvienos ligos, už tai ir daugiausiai sergančių išgydau ir tuos, ką kiti daktarai neįstengė. Jei aš pasakysiu, kad galiu tave išgydyti, tai tikrai apturėsi sveikatą.

PASARGA: Sergėkis, nesiduok suvilioti humbugo Institutui, kurį valdo visai ne daktaras, bet šarlatanų kompanija; kaip matoma, galėjo surinkti kuponu paveikslėlius iš tabako bei nuo cigarečių pakelių, buk tai išgydytų, su mirusiojo daktaro paveikslu viduryje. Daktaras, kurio jau nėra ant svieto, nieko negali išgydyti; o geras-toisingas daktaras, kuriam sarmata su apgavikais draugauti, tai jiems nebenaus.

Kad apginti žmones nuo suvadžiotojų, tai prašant draugams-daktarams, ir teisingiems žmonėms, kuriuos išgydžiau, aš apsigarsinau, kad serganti žinotų, kur atrasti tikrą sveikatai pagelbą.

ATSISZAUKUSIUS APSIMU ISZGYDYTI

Reumatizma, skaudėjimą sąnarių, kaulų, strėnų, kojų, pečių ir šonų. Užkietėjimą, skaudėjimą ir nedirbimą vidurių. Galvos skausmą, širdies, inkstų ir plaučių ligas. Greito pailsimo, sunkaus kvėpavimo, slogų, ir nusilpnėjusius vyrus. Didelio supykimo, dyspepsijos, nervų ligos, telpgi nuo jaunystės klaidų, igantų nesveikumų, sėklos nubėgimo, blogų tapnų, visokių užkrečiamų aptų ligų. Telp-pat MOTERŲ: skaudingą mėnesinių, baltųjų tekėjimo, gumbo ir visokių moteriškų ligų; neatbokit kad kiti daktarai jums nepagelbėjo, aš kad apsimu, tai ir išgydysiu šviežias ir užsienėjusias ligas. Geriau, kad iš karto ras mane atsisauktum, pirmiau negu kur kitur; jei ne asabiškai, tai parašyk: Lietuviškai. Rašyk kaip moki ir kaip jauti nesveikumus eavyje, aš suprasiu, ištraisi, duosiu rodą, kad reikės priitalkysiu gyduoles, kurios yra geriausios ir naujaisio išradimo, o apturėsit sveikatą, bė skirtumo kaip toli gyvenate AMERIKOJE, KANADOJE, ANGLIJOJE ir kitur.

ADRESAS: Dr. Ferdinand Hartmann M. D. 218 East 14-th st., New York N. Y.

Ofiso valandos kasdien nuo 11 iš ryto iki 1, nuo 2 iki 5 val. po pietų. Šventadieniais nuo 10 iki 1. Vakaris Panedėlyj ir Pėtnyčioj nuo 7—8.

“VISUOMENĖ”

Eina syki į mėnesį. Statosi sau tikslu suspiesti apie save susipratusius arba tebesusiprantančius nuoseklaus visuomenės demokratizmo šalininkus, bendrai pasiaiškinti įvykstančias mūsų gyvenime permainas, išsidirbti bendrą jiems visuomeniniai-kultūrinio darbavimosi būdą.

Kaina: metams 3 rub., pusmečiui 1 rb. 55 kap., 3 m. 80 kap.. Atskiras numeris 30 kap. UŽSIENIUOSE: metams 4 rub., pusei metų 2 rb., 3 mėn. 1 rub. 20 kap.

Redakcijos ir administracijos adresas:

Vilnius: Užupio (Zarečnaja) g. 16 b. 26.

Nepamirškite “Kova” skaityti!

Pirmulins ir Seniausias Lietuvių “DILGĖLĖS” Juokų ir Satyros Laikraštis

Su juokdariskais, originaliskais paveikslais, einąs penktus metus (nuo 1906 m.) Per ketverius metus “DILGELES” telp bujojo, kad dvigubai pasistorino ir pasilgino, o dabar, ant penktų metų amžiaus, daugiau kaip dvigubai pastatinko: buvo mėnesinis, dabar—DVISAVAITINES, t.y. leidžiamos kas dvi nedėli. Telp padidėjusi ir tankiose “DILGELESE” telpa jau ne tik daugybė juokų, paunuokų ir paveikslų, bet ir visokių naujienų ir aprašymų iš politikos, gyvenimo, mokslo ir dailės. “DILGELES” užstoja skriaudžiamuosius, bet diltina visų paikiojimus. Kalba visiems suprantama, nes diltanti ir nepikta. Prenumerata: metams 1 doleris į visas šalis, pusei metų 60c. Užsirašyk tuojaus. Rašyk šiuo “D.” leidėjų adresu: :: :: :: :: :: :: ::

Baltrušaitis Bros. 2304 Fifth Avenue PITTSBURG, :: PA.

50,000 KNYGU

Vysai Dykai Del Viru

BUK VYRAS

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyrų. Knyga ta prastais, suprastais žodžiais pasaka kaip gal atgauti vyriškumą, isigydyti nuo uznudijima krauja arba sypili, nubiegima sieklos, patrotitu stypribe, pučkus ir kitus išmietimus, negromulavima, patrotitu stypribe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, rumatizma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygas, strictura ir vysas vyrų lygas, gal buti išgydomas sava namuse privatiškai, slapta ir labai pygjai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakis jums kodėl jus kentat ir kaip galeit galutinaj isigydyti. Knyga ta yra krautuvė žinios, katrus ture žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara, katras atsydave ilgo lajka tyrinejimu tu, specialisku lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai, užmokam už pačto, ing užpečetita konverta. Nesiusk nekoku pingingu, tyk parašik sava varda, ir adresa ant žemiaus paduotu kuponu, katru siusk mums šendena.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., L 903 22 Fifth Avenue, Chicago:

Godotinas Tamista: Pagal Tamistos prižadieja, aš noriečjau jog Tamista prisistumei man vysai dykai vėna jusu knyga del vyrų.

Vardas.....

Adresas;..... Steitas.....

MENKIAUSIAS PRIEŠAS UŽKENKTI GALI.

A-TAI atminti turime mes socialistas, eidami keliu tarp priešų. Tą-tai atminti turi ypač nauja Milwaukee's miesto valdyba, susidedanti iš socialistų, pirmu kartu Amerikos istorijoje paėmusių į savo rankas didmiesčio rėdą.

Laimėjimas socialistų to miesto valdybos rinkimuose iššaukė džiaugsmo jausmus visame tarptautiskame proletarijate visame pasaulyje, nes tas faktas parodė, kad darbas pavergtųjų, kuris per amžius iškeldavo ant sostų cėsorius ir carus įvairiausios rūšies, galų gale meta šalin valdonus nuo tų sostų ir pavergtieji patįs tuos sostus užima. Yra tas nepaprastu, keistu, kaip keistu yra faktas kad darbininkai, kurie savo rankomis viską, kuo tik pasaulis pasigirt tegali, padaro, o patįs skurdo purvuose skęsta. Tat matant nepaprastą apsiareiškimą, be abejonės reikia tikėti, kad naujo gyvenimo, naujos gadinės aušra jau teka. Neįstabu, kad pavergtoji luoma tą matant džiaugiasi. Džiaugiasi, nes laimėjimas Milwaukee's socialistų, yra laimėjimu visos pavergtosios liaudies. Rods, Europoje ta liaudis jau nuo seniau miestuose laukia socialistiškos valdymosi formos, daugelį miestų ten proletarijatas vis labiau ir labiau pradeda suvisuomeninti nuosavybę ir bendrai iš jos naudotis. Bet Amerikoje to nėra ir socialistų užėmimas miesto valdyboje vietų yra nepaprastu da, pirmutiniu tos rūšies atsitikimu. Taigi po džiaugsmo turime ir apsižvelgti ar uždavinis, kurį Milwaukee's socialistai turės išpildyti yra galimu. Čia jau mes negalime remties Europos socialistų miestų rėdoje dalyvavimo pavyzdžiais, nes to mums-amerikiečiams nepakanka, ko pakanka Europos socialistams. Gyvenimo sąlygos ir santikiai Amerikoje perdaug skirtingi, kad galima būtų pritaikyti Europos socialistų patirimus ir nuveikimų pavyzdžius. Reikės tvirti, beabejo, ir daug naujų dalykų, prisitaikant prie vietinių sąlygų. Reikės gyventi nuosavu gyvenimu, nesykį nukrypti iš social-demokratiškos taktikos kelio, kad užbėgti provokacijai. Turime atminti, kad priešai paleis visas savo spēkas, griebis bjauriausiu provokatoriškų priemonių, kad tik ardyti Milwaukee's miesto valdybos darbus ir norus. Socialistiška valdyba Milwaukee'j turi laukti pavojingiausių užsiuolimų ir smūgių iš savo priešų pusės. Visokia niekšystė, kokia tik gali atsirasti supuvusioje išnaudotojų sieloje, visokia provokacija ir judošystė, kokią tik galės išmislyti nepermaldaujamieji darbininkų klesos išsilinosavimo priešai, čia bus, beabejo, pavartota, kad tik socialistams užduoti smūgi, kad tik juos diskredituoti visuomenės akšje.

Tą sunkių Milwaukee's socialistiškos valdybos padėjimą labai gerai įvaizdina artistas paveikslėlio tilpusio «Social-Democratic Herald'e», kur matoma kaip į didelį vežimą, traukiamą silpno eruko, lipa ir grūdasi visoki korupcionistai ir grafteriai politikieriai. Kad provokacija čia paleis visas savo tamsias įiegas, tai abejoti nereikia. Tečiau nenusiminkime, nors užduotis sunki ir kelias slidus. Kaip pirmakūnai social-demokratiškos armijos Milwaukee's socialistai nepadarys nė vieno žingsnio neapsižvelgę, rūpšis ir stengsis apsisaugoti to, kas atneštų gėdą ir pažeminimą tarptautiškai mūsų armijai. Jie yra šiandien pirmutiniais ant to kelio, kuriuomi ateityj turės eiti Amerikos visuomenė ar bent didelė jos dalis. Kaipio pirmakūnai jie išstatyti visiems tiems pavojams, pagundoms ir netikėtinybėms, kas vėliaus ir mus sekančius laukia. Jie veda mus prie didelės sociališkos revoliucijos. Jų pergalė ir mums yra pergalė, jų nenusisekimai yra ir mums nenusisekimai. Jų klaidos bus mums neužmokamoms lekcijomis.

Bet socialistas jau giliai suleido savo šaknis tarp darbininkų klesos ir priešams visgi nenusiseks jau jį išrauti. Savo sunkiu triusu socialistai pataikė atsiekti tą vietą, kurioj atsirado, tai pataikys ir sutvirtėt joje ir užsilaikyti patol, kol darbininkų krauju sulaistya vėlavą neužplevesuos ant kiekvieno miesto.

ISTORIJA GEGUŽINES ŠVENTES.

Ant viso žemės skritulio, visose kulturiškose šalįse kaip Europoje, taip ir Amerikoje, tarp augščiau kulturoje ir sykiu savo klesos reikalų supratime pakilę darbininkai jau nuo kelių desėtkų metų, apvaikščioja pasiskirtą darbininkų šventei dieną 1 gegužės.

Aukso dievaičio maldingieji tarnai-kapitalistai tos šventės neapkenčia, nors jau ir priprato prie darbininkų demonstracijų ir manifestacijų, nes mat persitikrino, jog susipratę proletarijatas pasiskirdamas sau vieną dieną švesti ne iš noro ponų darbdavių, apvaikščioja tą dieną, ne dėlto, kad ekersti savo klesinius priešus-kapitalistus, ko taip pirma bijota. Bet nors ir laikas kuogeriausiai prirodė, jog susipratę darbininkai nesitešia krauju savo prispaudėjų, šie pastarieji visgi sąžinės neramumo verčiami stengiasi visokiomis priemonėmis netik sustiprinti savo spēkas kariumenės giklais ir policijos atyda, sykiu stengdamiesi provokacija pasigelbstint iššaukti darbininkų riaušes, kad galima būtų kraujo upėse skandyti visokių darbininkų klesos reikalavimus, stengiasi ir po šiai dienai visokiais budais neleisti darbininkams apvaikščioti tą dieną.

Peržvelkime tos darbininkų šventės istorijos puslapius, o daug ką ten rasime, ypač kaip kapitalistai sutinka tą darbininkų šventę.

Austrijos sostmiečio—Vienos darbininkams 1890 metais reikalaujantiems duonos, kad tą reikalavimą bandė išreikšti bendrai išėję ant gatvių, kad parodyti miestui, kiek žmonių alksta, kapitalistai su tarnaujančia jiems valdžia ir kariumene reikalavimą išpildė, tik vietoj duonos suteikė šviną ir pagirdė darbininkų krutines jų krauju. Tą pat padaryta ir kitur su reikalaujančiais duonos darbininkais. Visur laukiant tos dienos buvo parengtos kariumenės ir policijos.

Nejaugi darbininkų šventė taip pasibaistina pasauliui, kad reikia rengti ginklus ir profesionalinių žmogžudžių pulkus? Mat kapitalistams, kurie jaučia, kud užsipelnė žmonių pagiežos kerštą, ta diena vis lyg kad pranašauja atmonijimo valandą ir jie jos bijosi. Bijosi, nes mato, kad pagiežos ranka stiprinasi, pagieža sykiu su proletarijato susipratimo besi plėtojimu auga, o diena darbininkiškos klesos išsilinosavimo artinasi ir laikas viešpatavimo tų, ką nieko nedirba, bet pertekliuose gyvena, vis trumpinasi. Tą viską priskubina ir darbininkų šventės 1 gegužės apvaikščiojimas, nes nors ta diena nereikšia darbininkų atmonijimo ginklu savo prispaudėjams, bet darbininkų klesa apverčia tą laiką pasižurėjimui į savo padėjimą ir į viešpataujančių darbus, apverčia susipratimo plėtojimui tarpe pavergtųjų. Visai tad neįstabu, kad prispaudėjai, grieždami dantimis, žiuri į tą darbininkų šventę, dėlto visur jie visose pasaulio šalįse stengiasi nedaleisti darbininkams švesti tą dieną, nes ją pasiskyrė sau proletarijatas visai neklusdamas daleidimo pas viešpataujančiosios, kurie darbininkams liepia švesti tik bedarbės laiku, kuomet palieka darbininką ir jo šeimyną be duonos, tankiai be pastogės.

Pirmutiniu reikalavimu, kokį kapitalistams stato ta darbininkiška šventė, yra reikalavimas 8 valandų darbo dienos.

save
visuo-
li vyk-
jiems

5 kap.,
10 kap.
3 mėn.

t!

ES''

36 m) Per
ilgino, o da-
nesinės, da-
e ir tankiose
t ir visokių
LES'' užstoja
ma, nes dil-
60c. Užsi-
:: :: ::

Ayenne
:: PA.

000
GU
Del Viru

yra tyk del vyru.
pasaka kaip gal
uodijima krauju
stypribe, pučkus
ima, patrotitu
sles ligas, ruma-
i igautas lygas,
išgirdomas sava
gjai.

jums kodėl jus
Knyga ta yra
žnaas vedes arba
ita par Daktara,
i tu, specialisku
ista vysai dykai,
nverta. Nesiusk
rda, ir adresa ant
mums šendena.

UPONAS.

hicago:
žadiejma, aš norėčiau
ta jūsu knyga del vyru

Tas reikalavimas rodosi nėra taip labai svarbus, negi kenksmingas kapitalistui-darbdaviui, žiurint iš darbininkiško atžvilgio. Bet kapitalistai ir to bijosi, nes žino, kad darbininkų mintis nesuvargintos taip baisiai sunkiu ilgu, darbu vers darbininką protauti, kaip panaikinti alginę vergiją. Tas kapitalistams yra baisy daiktu, ir dėlto jie taip griežtai priešinasi įvedimui 8 valandų darbo dienos, kaip lygiai ir priešinasi pripažinimui moterims lygių tiesių, žinodami, kad balsuojant ir moterimis kapitalistiška klesla neilgai galės viešpatauti.

Geguzinė šventė proletarijato gyvenime yra labai svarbi, svarbi taip, kad ją priėmė viso pasaulio organizuoti darbininkai ir užvadino ją tarptautiška švente.

Proletarijato isiliuosavimo priešai nepripažįsta ją, dagi labai persekioja darbininkus už jos apvaikšėiojimą, bet darbininkams tur užtekti tiek drąsos, kad bent sykį į metus nesiklausiant darbdavio laidimo pamesti darbą dėl savo reikalų apsvarstymo.

1 Geguzės šventės istorija prasideda nuo 1888 metų, kada Ameriko darbininkai savo kongrese, laikytame tais metais mieste St. Louis, Mo., nutarė reikalauti 8 valandų darbo dienos. Sekančiais metais, (t. y. 1889) darbininkų kongresas Paryžiuje apkalbant reikalingumą darbininkams pasiskirti sau vieną dieną metuos šventimui, pripažino amerikiečių darbininkų priimtą dieną 1 geguzės, kaipo parankiausia.

Kongresas darbininkų Brukselėj (Belgijoj) 1891 metais taipgi priėmė 1 geguzės už darbininkišką šventę, ir kad reikalauti 8 valandų darbo dienos.

Kongresas Zuviche 1893 metais nutaria, kad toj dienoj darbininkai rengtų manifestacijas išreikalavimui 8 valandų darbo dienos.

Kongresas Amsterdame priima rezoluciją, pripažįstančią 1 geguzės darbininkų šventę.

Amsterdamo kongresas keletą dienų svarstė pakol sutaisė 1 geguzės šventimo programą.

Mat sunku buvo sutikti kaslink demonstracijų rengimo, nes mat ne visur vienokios darbininkų darbo sąlygos ir be to vienodumo negalima įvykdyti demonstracijų. Galų gale Amsterdamo kongresas patvirtino link šventimo 1 geguzės Paryžiaus kongreso nutarimus, reikalaudamas nuo social-demokratų ir profesionalinių sąjungų darbininkų, idant tą dieną išliktų iš darbo ir rengtų, kur tik galima, demonstracijas dėl reikalavimo 8 valandų darbo dienos. Kur negalima surengti darbininkų parodų, ten geriausia demonstracija gal buti išlikimas tą dieną darbininkų iš darbo.

Išpildymas tų nutarimų darbininkų klesos, kovoje už išsiliuosavimą ir turi labai išnašų reikimą. Jis sutvirtina proletarijato dvasiškas spėkas, parodo pasauliui darbininkiškos klesos vienybę ir galybę, yra protestu viso pasaulio pavergtos žmonijos prieš priespaudą ir išnaudojimą. Per visus metus darbininkų klesla kęsdama persekiojimus, išnaudojimą ir priespaudą vieną vieną dieną pasiskiria sau, kad ištraukti iš jos sau naudą, kad parodyt valdantiems savo valią. Tik vieną dieną darbininkai atsisakydami iš savo noro dirbti kapitalistams, o šie jau dreba iš baimės, pasinaudoja net iš tar naujaučios jiems valdžios kariumenės, kad ginklu verst dar-

bininkus prie darbo bei uždarydami fabrikas, lokautu stengiasi atitraukti juos nuo šventimo tos dienos.

Šalje, kur pramonija neišsivystė ir kapitalizmo sistema neišsiplėtojus, darbininkai nereikalauja 8 valandų darbo die., bet visur kur tik kapitalizmas ir fabrikinė pramonija išsiplėtoja, visur darbininkai reikalauja 8 valandų darbo dienos.

Nevienas gal pasakyti, kad Anglijos darbininkams nereikia statyti tų pačių reikalavimų, kokius stato Švedijos bei Norvegijos darbininkai. Nežiurint to skirtumo darbininkų gyvenimo sąlygų, Anglijos darbininkų padėjimas ištikro nė kiek nesiskiria nuo padėjimo kitų šalių darbininkų. Ir čia darbininkas yra algos vergu ir yra taip pat darbdavio išnaudojamas. Dėlto viso pasaulio darbininkams reik jungti savo reikalavimai į vieną proletarijato reikalavimą, kad galima būtų statyti jie prieš tarptautišką kapitalizmą, kurį tik ir baugina tarptautišką darbininkišką klesos vienybę. Tarptautiškos darbininkų vienybės kenksmingumą kapitalistams, matome jau ir iš Švedijos streiko, kur kapitalistai neįstengė baidu darbininkus priversti prie darbo, nes darbininkų pusėje stojo viso pasaulio susipratę darbininkai, suteikdami morališką ir materijališką pagelbą.

Visi darbininkai butinai turi turėti tarptautišką sąryšį, kad galima būtų pasekmingiau kovoti prieš traptautišką kapitalą, o todėl viso pasaulio darbininkai turi sekti obaly: Visų šalių darbininkai vienykitės, jūs per tai nieko nepralaimėsite apart retėžių, o jums liekasi naujas pasaulis subdavot.

M. Stakėnas.

KOVA KALEJIME.

13 metų Šilsoelburgo tvirtovę Lindmillos Volkenstelnaitės užrašai. Lalkraščio "Svobodnoje Slovo" leidėdama.

(Užbaiga)

Bet, nors labai malonu pasimatyt su draugais, kaliniai nustojo eit pasivaikščiotų, kada administracija atvirai apreiškė, kad jei tai leidžia sulyg jų pasielgimo, taigi mato tame įrankį kalinių pasitaisyti ir vienybės suardymui. Niekur, nė karto nepasisėk priešams sutrauktų tos revoliucionierių saujelės vienybės, nužemint jų kur nors, nepasisėk priešams taipat išgirst nuo jų meldimų, kad susimylėtų, palengvintų jų padėjimą, nors vyresnybė ne kartą buvo užsiminusi apie tokio nusižeminimo geras pasekmes. Revoliucionieriai visą laiką kovojo su priešu, palikdami jam du veikimo būdus: užmušk, arba atsisakyk nuo bandymų įvest nepakenčiamą sistemą; išskarto administracija išrinko pirmąjį, o paskul antrąjį būdą. Prie to privertė dar vienas baisy argumentas, kuris dar buvo priešais. Visi kaip vienas atsisakė eit pasivaikščiotų ir tokiu būdu paniekinę atskyrimo sistemą, kaliniai baisy pakėlė Erodo energiją. Vilkimas karceran, stumdymas ir mušimas, atviras kaliočių dunksenimas, kurio siekiu buvo pripildyt senąjį kalėjimą ir naujas Erodo energijos pakilimas, naujos mirtis, nauji ligoniai atsitikdavo vis dažniau ir dažniau. Pasodintas apie tą laiką senajan kalėjiman Gračevskis apreiškė kaimynams, kad jis reikalaus jo nužudymo už užgavimą veiksmu ir išpildė sumanymą. Tai buvo jau 1888 metais. Vyresnybės energija pradėjo silpnėti ir komendantas pasakė Gračevskui, kad bepročių neteisias. Gračevskis atsakė, kad, jai jo nenužudysią, jis pasidarysias sau galą.

Dvi savaitai
reikalavo, k
vakarą surik
sujudimas,
prie varpelio
met tylėdav
po smalkai
tojimas ir k
prižiūrėtoja
abejonės, k

Prižiūr
nutilo, kaip
organiško s
Gračevskis
siems sargau

Ta baisy
matyt įveikt
suprato pag
visus kalini
mai sistema
galėjo revol
neperseki
giau, negu p
mokalo ir ist
džioj atsitik
Tuose pačiu
ministerio p
meras rekoje
jal, o miega
samprotaujt
girditel?

«Kalini
nės kranto
mandagiai e
kad badauja
bekos užpuo

Dešimt
mai: kalinia
nius, patis s
tuvė ir darža
ga. Žodžiu l
čiams, kiek

Krauju p
paveikslus pa
jusių ginkl
čių. O vien
vinantis įspu
norėt, kad kov

pildytat Kad
atsisakė nuo m
būtų sėdėje sav
Ar galima nor
gesi, ne sukau
nauda, bet ir

kam brangus m
kad jiems geria
mais ir mylinč
norėdama palikt

jeigu taip, jeig
jeigu jų reikalav
buvo stipresni u
tokių sąlygų vyr
temos, jeigu bū
jū, — ji negalėjo

Dvi savaitai kaimynai girdėjo, kaip jis kalbėjo su žandarmais ir reikalavo, kad jį nužudytų, bet kalbėjo ramiai... Štai vieną kart vakarą suriko kažinkas baisiai, nežmoniškai, bet trumpai. Paskui sujudimas, neiškus bružavimas ir virpėjimas vielos, ištemptos prie varpelio į priemenę pas vachmistrą; pasigirdo sumišę visuo- met tylėdavusių sargų — unteroficierių balsai; ir pagalios pakvi- po smalkais ir dūmais, įėjusiais kamerosna. Pasigirdo silpnas vai- tojimas ir kaip paskui greitai duris atidarė, sušneko daktaras ir prižiūrėtojas. Sunkų buvo suprast, kas čia atsitiko, bet ne buvo abejonės, kad su Gračevskiu pasidarė kas nors blogo.

Prižiūrėtojas ir daktaras greitai išėjo ir kalėjime vėl viskas nutilo, kaip paprastai, tik dūmai iš drabužių, o taip jau kažinko organiškai smalkai liko lyg kofiai dieniai. Paskui išsiaiškino, kad Gračevskis apsiplėdė žibalu iš lempos, užsidegė ir sudegė sumišu- siems sargams bežiūrint.

Ta baisi mirtis, užbaigdama beveik pusės kalinių išmirimą, matyt įveikė vyresnybės nervus. Tokiam «žiburui» spindint, ji suprato pagalios, kad, reikalaujama instrukcijos išpildymo, ji gali visus kalinius išmarint, bet ji neprivers jų pasiduot nepakenčia- mai sistemai. Ir sistema krito. Toje, rodos, be vilties kovoje už- galėjo revoliucionieriai. Erodas dingo. Dunksenimo daugiau nebepersekiavo. Dabar leisdavo visus pasivaikščiųjų po du ir il- giau, negu pirma. Žadėjo, o paskui ir davė knygas iš prigimties mokslo ir istorijos, tiesa, ne toliaus XVIII amžiaus. Po to pra- džioj atsitikdavo dar didžiausios vyresnybės apmaudo išreiškimai. Tuose pačiuose 1888 metuose ant kalėjimo užpuolė vidaus dalykų ministerio pagelbininkas, jenerolas Šeboko, kuris įpuldamas į ka- meras rėkojo, greitai lakstydamas iš vienos kiton: «Caro žudyto- jai, o miegate ant minkštų matracų! Reikėtų visus pakart, o jie samprotauja, maištą kelia! Pulkininke, rykščių, tik rykščių! Ar girdite?»

«Kaliniai», sako autorė, «vėl pasijuto beesą dabar ant bedug- nės kranto» ir susitarė visi nustot valgyt. Bet administracija taip mandagiai elgėsi ir, matyt, nemanė grįžt prie senosios sistemos, kad badaujantieji 10 tą dieną nustojo savę žūd, nes, anot jų, Še- bekos užpuolimas buvo tik jo vieno jausmų išreiškimu.

Dešimtojo dešimtmečio pradžioj prasidėjo nauji palengvini- mai: kaliniai jau galėjo sueiti į vieną vietą drauge, prižiūrēt ligo- nius, patįs sustatyt geidžiamų knygų surašą. Buvo įtaisyta dirb- tuvė ir daržas, kur kaliniai galėjo sodint, kas jiems buvo reikalin- ga. Žodžiu kalinių padėjimas pasidarė dabar sulyginant paken- čiamas, kiek gali būt pakenčiamu betikslis, paikas gyvenimas.

Krauju parašyti Liudmilos Volkenšteinaitės užrašai. Baisius paveikslus palieka vaidentuvėj ta kova, kurioj svarbiausiu kovo- jusiųjų ginklu buvo mirtis, — tik ne priešų mirtis, bet jų pa- čių. O vienok nuo tos istorijos palieka sielos gilumoj šviesus, gai- vinantis įspudis, viltis. Ir ištiesų, ar užjaučiantis kalinius gali norėt, kad kovos nebūtų buvę? Kad instrukcija būtų buvusi iš- pildyta? Kad išsigandę kūniškos spėkos kaliniai nužemintai būtų atsisakę nuo medegiškaiki galimų, bet užgintų susinešimų ir ramiai būtų sėdėję savo groteliuose, nužemintai laukdami priešų mylistos? Ar galima norėt, kad kaliniai nustoję vienybės jausmo, būtų sten- gęsi, ne sakau jau kiekvienas jų, pasiekt savo atskirą nuo kitų naudą, bet ir užlaikyt savo gyvastį. Žinoma, ne. Kiekvienas, kam brangus mirusiųjų Šlisselburge atminimas, ne gali nejausti, kad jiems geriau buvo žūt nesulaužytai, ne nužemintai, myli- mais ir mylinčiais didvyrių būrio nariais, negali nejausti, kad jie, norėdami palikt iki galui ištikimais sau, negalėjo elgtis kitaip. O jeigu taip, jeigu jie jautė, kad jiems geriau žūt, negu pasiduot, jeigu jų reikalavimai, kuriuos išpildyt buvo instrukcijos užginta, buvo stipresni už baime, tai jų užgalėjimas buvo užtikrintas. Prie tokių sąlygų vyresnybė ne būtų galėjusi įvykdyti geistinos jai sis- temos, jeigu būtų net pastačiusi čia visus Erodus ir visą žandarmi- ją, — ji negalėjo, nes tos sistemos įvedimui butinai reikėjo gyvų

stutikusių pasiduot kalinių, o jų Šlisselburge nebuvo. Prieš be- galinę vyriausybės kūnišką spėką jie pastatė taip jau begalinę pa- sišventimo kovot iki galui, vienybės, negalėjimo pasiduot instruk- cijai pajiegą.

Keista mintis ateina galvon pas aplankiusį apie tą laiką Šlis- selburgą. Išrodo, lyg tai netikt paslėptas valstybės kalėjimas, iš- kur neišeina nė vienas balsas, ir kur mėgina įvesti žvėrišką in- strukciją, — bet tai maža visos Rusijos modelė. Ant popierio pu- slapio surašyta Šlisselburgo instrukcija. Daug spausdintų lapų užima paliepimai ir įsakymai, kuriais valdoma Rusija, bet ten ir čia pamate padėtas tas pats principas. Šlisselburgo instrukcija tai tik trumpa visos Rusijos instrukcijos įtapa, visa jos esybė. Visa Rusija sėdi pasodinta groteliuose, jai visai užginta susidunk- sėt, o po jos priemenes dieną ir naktį landžioja Erodai, šnipinėja, klausosi, ar neužgirs kur ne išdinės gaidos, ant kurios galėtų at- siliepti kiti; jieško, ar neatras kur nors ko-nors vienijančio, pa- keliančio pajiegas, nors tai būtų butinai reikalingas ir doriškas darbas: mokinimas skaityt, badaujančių valgydinimas ir tt.; jeigu tik žmonės, kuriems nusibodo sėdēt vieniems ir nieko neveikt, pradeda kokį darbą, tuoj jį pertraukia ir niekuomet neužmiršta lyg pailstant mušt į varines skardis valdiškos raštijos, garbinan- čios saldžią tylą ir niekinančios žmones, kurie kišasi «ne į savo darbą».

«Ne kalbėk apie kitus! Kas tau darbo — čia nėra kitų!» Tame Erodo riksmo išreikšta visa carybės esybė. Jis nuolat girdisi vi- soje Rusijoje, skamba visuose paliepimuose ir įsakymuose, kurie pritaiko ją prie dabar esančio valdymo būdo. Pats valdymo prin- cipas reikalauja, kad kiekvienas dalykas, nuo kurio priklausio ki- tų likimas, būtų atliktas nežiūrint ant kitų, ne dėl kitų, bet dėl savęs, dėl karjeros, algos, padėjimo ar uždarbio, šaltai žiūrint į tai, kokią veikmę turės tas darbas į jo medegą. Manyt ir spręst gali tik vyriausybė. O jeigu ir pasitaiko, rodos, išėmimai iš abel- nos taisyklės «kas tau darbo apie kitus», jeigu ir daleidžia kai ku- rias įstaigas, šiek-tiek panašias į viešumą, tai jos gyvuoja, kol esti atsakančiomis sulyg savo pasielgimo. Jos gyvuoja, kol dirbantie- jie ten žmonės prisideda savo balsu prie varinių skardžių, arba do- riškai numirę pamažu niurna niekam nežinotinus niekus. Bet kaip tik «pasielgimas» persimaino, kaip tik įstaigoje atsiranda gy- vi žmonės, jieškantieji, kaip atgaut savo dorišką badą ir pradeda «kalbēt apie kitus», įstaigą tuoj perdirba, t.y. sutrumpina, išvalo ir pritaikina prie abelnos sistemos.

Iš rusų kalbos vertė P.K.

Teismas Devyniu Revoliucionieriu, Parodo Smulkme- nas Šetoniško Žiaurumo.

Parlaptis, su kuria valdžia apsupo teismą Saratove, kad tik neišleisti teisingų pranešimų, kas dėjosi už uždarytų ka- rško teismo durų, pasirodo; paviršutiniškos žinios visgi pasiekė žmonių ausis. (Taip rašė «Daily Socialist» 15 balandžio.

Teismo pirmiminku buvo general-majoras Tyrtoš, pagel- bininku—M. Vissarionov, (pagelbininkas višnininko slaptosios pol- cijos), kuris pribuvo į Soratovą iš Peterburgo su slaptin- gais nurodymais, kuriuos perdavė karės teismui slaptoje sesioj.

Apkaltintų skaitlius siekęs penkiolika; du iš jų pabėgę prieš teismą; vienas buvęs pakartas už kitokius prasikaltimus; trijs yia mirę, iš kurių vienas buvo pasmerktas už kitus n- žiūrėjimus ir vienas sergantis. Pastatyti prieš teismą buvo šie: Osip Minor, redaktorius; Karotkov, F. Ilmonov ir Mary- lev ukikinkai; Natalija Evgieneva daktaro pati; Mulačevski, advokatas, Smoldovski, paeinantis iš dvarponių, S. Gomelski

tarnaujantis apdraudos kompanijoje, Dukelski ir Perelmon, darbininkai. Juos gynė prisiekusieji advokatai Maklakov, narys viešpatystės dumas, Zorudny ir Kalmonovič iš Peterburgo. Arapov, Babučkin ir Poliak iš Sarotovo.

Apkaltinimai prieš juos buvo už suorganizavimą slaptos draugijos pabaigoj 1908m. po vardu «Volgos apskričio komitetas Socijal Revoliucijonierių partijos», kurios tikslas buvo išgriauti caro valdžią ir įvykdyti Respubliko-Demokratišką valdžią. Idant įvykdyti tuos reikalavimus, ir dėl pasekmėgesnio plėtojimosi tos revoliucijoniškos idėjos, išleidinėjo laikraštį po vardu «Volgos Apskričio Žinios», platino knygutes ir atsišaukimus, ir rengė susirinkimus, skaitė prelekcijas tarp ukininkų. Minorą kaltina už ėmimą dalyvumo tarptautiškam kongrese, kaipo partijos delegatas, laikytam Amsterdame 1904m. ir dalyvumą demonstracijoj laike laidotuvių Geršuni Paryžiuje pradžioje 1908m.

Ant užklausimų teismo pirmininko, ar prisipažįsta, kad buvo nariais Socijal-Revoliucijonierių Partijos, atsakė patvirtinančiai, kad prigulėjo. Minoras savo prakalboj, kuri tęsėsi valandą ir pusę išdėstė savo politiškas ir filozofiškas idėjas. Jo kalba padarė didelį įspūdį. Apginėjai sujudinti klausėsi išaiškinimo to stebėtina morališka tvirto žmogaus, kurio drąsos nė ka'ėjimo kančios, nė apsiėjimo žiaurumai neapgalėjo, nors labai greit kitų jaunesnių ir stipresnių sulyginant su juo dvasiškas spėkas ir energiją sutrupino. Nežiurint to visko, ką iškentėjo jis stoja ginti kaipo pilietis savo garbę ir žmogiškas tiesas, be prakeiksmo, be sielvarto, šaltai protaudamas. Pasmerktas 8 metams katorgon, aplaikydamas sunkiausių bausmę pagal bausmių kodekso 102 paragrafą.

Kai-kurios smulkmenos kankinimo Sarotovo Bastylijoje kalinamu politiškųjų nusikaltėlių visuomenės žiniai pateko, pasidėkavojaunt toms aplinkybėms, kurios leido kai-kuriems kaliniams pabėgti.

Kalėjimo sargai paprastai nuolatos nugirdomi, kad nus-tojė ir be to visokio žmoniškumo dar žiauresniais butų Kaliniai buvo sukimšti į mažus kambarelius po 10 ir 12 žmonių, nors sunku buvo trims ten išsisekti, kad turėti pakatinai kvėpavimui oro. Dabojantiems kalinius sargams įsakyta buvo neleisti kaliniams kalbėtis, neklausantieji kaliniai buvo baudžiami tokiu budu, kad įmesdavo į tamsias urvų kelnoras ir kasdieną plakdavo, tankiai po tris kartus į dieną. Taipgi buvo įsakama kaliniams, kad kasdien, kada sargyba eina peržiūrėti, visi turi but eilėje sustoję ir žiūrėti be pasikrutinimo į priešakį; už neišpildymą, nuo 7 iki 15 dienų laikymas tamsia me urve ir plakimai. Įmetant į urvą išrėdydavo iki nuogybei. Lengva kiekvienam suprasti, kokias baisias kančias belaisvis turėjo iškentėti drėgname urve, kur temperatura siekia nuo 20 iki 25 laipsnių žemiau zero. Ten jokio patalo, nėgi gi suolo nebuvo, įmestasis turėjo gulėti ant purvinos žemės, penėta tokius kalinius vien šmoteliu priplėkusios duonos, duo damo sykį į dieną, ir vandeniū, kurį paduodavo niekad neplaunamamjam sudyne. Tokiose baisesose sąlygose greit reikėjo užsikrėsti ligomis, ypač džiovos. Daugelį iš ten reikėdavo išnešti jau mirstančius, o kiek ten mirė, niekam gal nebus galima kada-nors sužinoti.

Skundų nuo kalinių kalėjimo vyriausybė nepriėmė; tas įstatymais aštriai kaliniams uždrausta. Gydytojas kalinių nelanko, kaliniai atiduoti pilnai valiai sargybos, kuri žino tik, kad mirusį lauk reik išnešti. Po trumpo laiko tokio baisaus gyvenimo kaliniai liekasi nepanašūs į žmones, tečiau į kokias tai šmėklas bei dvasių šešėlius. Kalėjime girdisi nuolat riksmas ir vaitojimai plakamųjų. Tokias pasibaisėtinas torturas perkentėjo ir Minoras bėgyje keturiolikos mėnesių. Jo sveikata visai sunaikinta; nors amžius nepereina 48 metų jis išrodo suvytusiu seneliu, tik dvasia jo užlaikė da gyvybę sunaikintame kuue.

Pirmiau jis sėdėjo Maskvos kalėjime, buvo ištremtas Sibirān, kur išbuvęs savo laiką sugrįžo, kad priimti najas kančias už laisvę ir žmonių teises.

P. G.

GEGUŽINE.

Aukanju loelos Gegužės dainiukams.

❦! darbininkai, žemės valdonai!
Vėliavą kelkim, drąsiai augštynt!
Laigi pamato nuožmųs tyronai,
Kad mūsų eilės auga didyn...

Lai plačios gatvės išcementuotos
Einant po mūsų kojų drebės;
Lai stebis galvos apvainikuotos, —
Sostai galingi — lai sudrebės!...

Stokim iš vieno, drąsiai be baimės!
Giesmės griausmingos lai ein' garsyn;
Eikim, įieskokim teisų ir laimės, —
Žengkim tik broliai drąsiai pirmyn!...

Lai persitikrin mūsų skriaudėjai,
Kad pas vargdienius yra jausmai!
Lai dykaduoniai, melo skelbėjai
Galvas nulenkia prieš mus žemai!...

Lai siunt' tyronai į urvus traukia, —
Mūs' nebaugina tamsi mirtis!
Lai nuožmlos kančios mūsų ten laukia, —
Stokim išvieno! — mūs' ateitis!...

Stokim į eilę visasvietinę,
Miegančius brolius kelkim karštai;
Švieskime šventę mūs' vienatinę, —
Ją švenčia platūs žemės kraštai!...

Šauksmas: «Liuosybė!» — lai nenutyla
Tarpe margiausių žemės tautų;
Ženklas brolybės drąsiai lai kyla, —
Lai plevėsuoja virš mūs' galvų!...

Ei! Brangus broli, miela sesutė!
Ei! Jau užtenka mums tų vargų!...
Savo galybę šiandie pajutę —
Stokim į eiles brolių-draugų!...

Rankas puslėtas drąsiai suerkim,
Priešai prieš mūsų galę drebės!
Meilės brolybės kardą pas'tverkim, —
Laisvės saulutė mums užžibės!...

S. Strazdas.

DARBININKO SVEIKATA

Pagal Dr. A. Kats'a

— Parašė —

P. Norkus.

—o—

Ižanga.

Sveikata yra pačiu didžiausiu turtu, kuri gali žmogus įgyti. Nuo žmogaus sveikatos priguli ilgumas jo amžiaus; sveikata duoda darbininkui fizinę spėką; ji duoda progą džiaugties linksmomis gyvenimo valandomis ir padeda pakelti patį sunkiausią žmogaus likimą.

Nuo sveikatos paskyrių ypatų priklauso visokis ekonomiškas pasisekimas; sveikata duoda linksmumą gyventi netik pačiam žmogui, bet ir to žmogaus šeimynai ir draugams. Nuo sveikatos ypatos priguli gera sveikata ir geras likimas visos gentkartės jo šeimynos.

Bet už sveikatos užlaikymą mes turime be jokio sustojimo kovot. Ant nelaimės sveikata nėra taip daug tvirtų daiktų: ji tankiai dėl menkniekių mus apleidžia. Iš visų pusių sveikatai grėšia pavojus; dideli ir maži priešai, — jie būva matomi ir nematomi. Tokiais priešais mūsų sveikatos yra šiaurūs vėjai, didelių miestų blogas oras, dulkės, purvinumas ir jame esanti visokių ligų diegai arba bakterijos ir daug kitokių pavojų nuolat sveikatai grėšia.

Pavojai, surištas su mūsų darbu, daugiausia mums darbininkams yra žinomas ir tą išsaugoja tam tikri įstatymai, reikalavimai pačių darbininkų ir jų susipratimas. Pavyzdžiui: darbininkas skaldantis akmenis žino, kad atšokęs akmenio trupiniukas gali pagadyti akį, ir dėlto jis įsitaiso akinus; mašinistas gerai žino pavojų savo mašinos, kuri gali nutraukti jam rankas ar kojas, o kiekvienas dažytojas yra patyręs apie nuodijantią veikmę švino, kuris randasi daugelyje dažų.

Vienok didžiausia dalis žmonijos suvisai nežino arba neatkreipia jokios atydzios į visus kasdien atsikartojančius pavojus. Toki kasdien atsikartojanti pavojai per ilgą laiką ant galo parengia žmogui ligą ar paliegimą.

Norint atsiginti nuo savo priešų, reik juos pažinti ir patirti tuos būdus, kuriais geriausiai apsisaugoti. Tuom tarpu lie tuvis-darbininkas užvis mažiausiai tatai žino, nors jam, kaip darbininkui, labai yra svarbu turėti sveikas savo akis, ausis, stiprius raumenis, drūtus nervus ir sveikus vidurių organus. Šioje brošiūrėje ir norime parodyti darbininkams, ką jie turi daryti, kad užlaikyt sveikatą.

Namai.

Didžiausią dalį savo gyvenimo žmogus praleidžia namieje, silsėdamasis, valgydamas, gerdamas arba miegodamas. Nėra stebėtina, kad namų sąlygos labiausiai atsiliepia ant sveikatos. Padėjimas, didumas ir rakandai suprantama priguli nuo kainos, kuri gali būti užmokama. Samda už kambarius, kurią gali mokėti darbininkas labai daug sveria, bet nežiūrint į tai, protingas darbininkas už tuos pačius pinigus gali surasti sveikus kambarius ir juos taip įtasyti, kad jie mažai kuom skiriasi nuo daug brangesnių rūmų.

Darbininkas savo gyvenimui kambarius samdo arčiau darbavietės; jeigu įtaisyta geras susinešimas ar tramvajų linijos — jis gali samdyti ir toliau nuo darbavietės. Geriau yra gyventi priemiestyje, negu kad viduryje miesto. Priemiestyje oras kurkas tyresnis, o nuoma už kambarius kurkas mažesnė. Daugiausiai kasdieninę mokesčių už tramvajų atlygina mažesnė mokesčiai už kambarius. Geriau yra gyventi augštesnėje miesto dalyje, nė kaip klonije. Klonije sveikatai gali užkenkt dregnumas

ir negiliai žemėj esantis vanduo.

Labiausia nesveiki rūimai esanti sklepe ir ant aukšto. Sklepo kambariai nesveiki dėlto, kad jie ir tvankūs ir į juos labai sunkiai įeina šviesa ir oras. Kambariai gi ant aukšto labai perpučiami vėjo ir juose labai nepastoviai keičiasi temperatūra.

Labai reik atkreipti atyda į tai, kad į gyvenimo langus įeity saulė. Saulė padeda užlaikyti kambarių švarumą, apšviesdama visus kampelius. Saulė sučėdija kerosiną ir gazą, o išdalies malkas ir anglį. Visi tokie sutaupinimai labai smulkūs, bet visgi jie darbininko gyvenime gana žymūs.

Iš patyrimų žinome, kad saulė yra didžiausias priešas visokių bakterijų ir ant sveikų ar ligonių ji daro labai gerą įtekme. Šitas parodo teisingumą priežodžio: «ten kur neįeina saulė, ten vaikšcioja gydytojas».

Dėlto tai labai protinga yra samdant kambarius žiūrėti, kad jų langai išeity į pietų šalį, toliau galime patarti, kad neblogi kambariai su langais į rytus, paskui į vakarus. Iš žiemų pusės niekada neįeina saulė ir todėl kambariai, kurių langai išeina į tą kraštą, visada tamsesni. Žinoma kambarių šviesumas priguli ir nuo to, ar neuždengia langus medžiai arba sienos arti mausių namų. Siauroje gatvėje arba siaurame kieme per langus šviesa įeina tik į augštutinius didelių namų kambarių langus.

Šitie tai nedatekliai labai patėmijami nekuriuose dideliuose miestuose, kur per kambarių langus neįeina nė šviesa, nė tyras oras. Užtat ir yra reikalavimai iš valdžios pusės, kad toki neprietekliai statant naujus didelius namus būtų vengiami.

Tokiū būdu, samdant būtus, reikia tēmyt netik į kurią pusę išeina langai, bet ir į aplinkę. Dėlto reikia apžiūrėti kambarius ne kada nors tamsiame vakare, bet dienos šviesoje; atmintyje reikia turėti ir tai, kad kada kambariai tušti — jie išrodo daug šviesesniais, kas ir ištikrųjų yra, nes įėjimui šviesos nekliudo visokios ant langų langtiesės ir rakandai.

Paprastai kambarių apžiūrėjimas yra suvisai lengvu darbu, vienok nežiūrint į tai visur daromos labai didelės klaidos. Darbininko apgyvenami kambariai daugiausiai susideda iš 1—3 kambarių ir virtuvės. Kada tik vienas kambaris ir virtuvė, tai jų paskirstymas aiškus; kambaris tarnauja miegruimui, o virtuvė, jai ji pusėtinai didelė, tarnauja valgymui ir gyvenimui. Kada gi gyvenimas susideda iš dviejų arba trijų kambarių ir virtuvės, tada labai tankiai randame seklycią arba, kaip Amerikoje vadina, — «fruntruimisi», į kurią per visą savaitę niekas neįeina, juom niekas nesinaudoia ir jis liekasi suvisai bereikalingu, tik nedėlioje tėvas ir motina po pietų jame praleidžia laiką. Tokiū būdu seklyčia neturi jokios kitos vertės, kaip tik tą, kad joje sudėti geresni rakandai, ir apart to seklyčia duoda daug darbo šeimninkei. Daugiausia tokia seklyčia būva vienas iš geriausių kambarių, o tuomi jau bereikalingai padidina nuomos mokesčių.

Ir vardan tokio bereikalingo ir nenaudingo noro turėti seklycią, šeimynos, turinčios daug vaikų, spaudžiasi viename ar dviejuose kambariuose, miega viename kambaryje po penkis žmones ir gadina vienas kitam orą. Blogas oras yra priežastimi negalės; jis padaro moteris išblyškusiomis ir turinčiomis mažai kraujo, o kudikius ligotais. Susispaudimas ir ankštumas padaro gerą dirvą visoms užkrečiamoms ligoms.

Ir taip: šalin su seklyčiomis ir «fruntruimiais». Jeigu šeimyna didelė, tai visi kambariai, išskiriant virtuvę, turi būti miegruimiais; jei šeimyna susideda iš mažai narių — tada geriausiai ir šviesiausiai kambaris turi būti miegruimiu, o antras po juom gyvenimo ir valgymo kambariu.

(Toliaus bus.)

SAJUNGOS REIKALAI.

V.K-to Referendumas No.3, 1910m.

V.K. norio drg. J.S. Pruselaičio įnešimas — kad drg. Puskunigiui reikia duot pasiteisint per «Kovą» perėjo per V. K-tą ir rezultatas šiekis: už įnešimą balsavo 5, prieš — 1, susilaikė — 1. Tokiu būdu drg. Puskunigis kviečiamas pasiteisinti, bet V.K-tas reikalauja, kad drg. Puskunigio pasiteisinimas būtų be užspuldinėjimų ir koliojimų.

Passaic, N.J. 29 III, 10. V.K-to Sek. *J.K.Gilius.*

L.S.S. Centro Sekretorius *Aug. Purvis.*

N. Y. City, 20, IV, '10.

V. K-to Referendumas Nr. 4.

Įnešimas 45 kp., kad «Kovos» Redaktorius ir Administratorius būtų samdomi per V.K-tą, perėjo per V.K-tą ir rezultatas sekantis: 2 nariai balsavo už įnešimą; 1 — balsavo kad tą dalyką atidėti iki 6-tam Susivažiavimui; 1 — balsavo, kad tas klausimas turėtų eit per visos S-gos referendum ir 1 — balsavo, kad V.K-tas ir Lit. K-tas gali tik nominuoti kandidatus, o galutiną išrinkimą palikti S-gos referendumui.

Tokiu būdu tas 45 kp. įnešimas n u p u o l a, kadangi trys balsai priešinasi tiesiam priėmimui 45 kp. įnešimo, o tik du balsai sutiko su įnešimu.

Passaic, N.J. 11 IV, 10. V.K-to Sek. *J.K.Gilius.*

LSS Centro Sekr. *Aug. Purvis.*

New York City, 13, IV, '10.

V. K-to Referendumas Nr. 5.

Pranešimas C.S-riui: — «G.D.:— Atsisakius nuo S.T. Kontrolės Komisijos J.Juodžiukynui, taipgi nepildant pareigų Čičinskiui — liko išrinkti nuo 1-mos kuopos du nauju nariu. K.J.Valys ir V. Kairys, kurie bus S.T.K. Komisijoje.

Phila. Pa 27 II, 10. LSS. 1 os k. sekr. *J. Juodžiukynas»*

P r i e r a š a s:— Kadangi pagal S-gos konstitucijos dvasią visaka STK. K-ja turi būti užtvirtinta per V.K-tą, kuomet ji naujai išrinkta (žr. jau syki atsitikusį faktą «Kovos» Nr. 32 09m. «Protokolą» II-ro V.K-to Susiv.). O kadangi šis 1-mos kp. pranešimas liudija kad to K-to d i d ž i u m a naujai išrinkta, taigi ši dalyką prisiunčiu V.K-tui dėl užtvirtinimo naujai išrinktų tos Komisijos narių.

N.Y. City 15 III, 10. LSS. Centro sekr. *Aug. Purvis.*

Šis pranešimas perėjo per V.K-tą ir rezultatas šiekis: už užtvirtinimą 6 balsai, vienas susilaikė motivuodamas savo susilaikymą, jog nepažįstas išrinktųjų draugų per ką negalės balsuoti nė už, nė prieš.

Passaic, N.J. 29 3. 10. V.K-to Sekr. *J.K.Gilius.*

LSS Centro Sekr. *Aug. Purvis.*

New York City, 15, IV, '10.

Linkui Referendum «II».

Su šiuo numeriu «Kovos» (17) pasibaigia diskusavimas to dalyko ir tas dalykas eis per referendumą taip, kaip buvo įneštas, be jokių kitokių nuomonių, nes 14 kp. įnešimas linkui laiko permainingo netapo paremtas per kitą kp.

Taipgi ir 137 kp. pasiuntė pataisymą, būtent VI susiv. turi įvykt šįmet bet — Chicago, III. drauge, kuomet SLA. seimas atsišaukt, bet iš atžvilgio, kad ši nuomonė tapo vėlai prisiūsta, todėl ją nebegalima nė apskelbti dėl parėmimo, nes reikia atspaudinti referendumo blankas.

N.Y. City, 22, 4. 10. LSS. Centro Sekr. *A. Purvis.*

Ar ištikro nereikalingas šįmet LSS. Suvažiavimas?

Per «Kovą» pakilo apsvaistinės diskusijos,—ar reikalinga, ar ne šįmet LSS. suvažiavimas.

Suvažiavimo reikalingumui priešinančioji pusė argumentuoja savo nuomonę, kad suvažiavimo šįmet nereikia tuomi, butent— suvažiavimas padaro tik kolosalinius iškaščius ir naudos nė jokios neatneša, o «Kovos» N15 š. m. Barabošius net randa, kad būtų suvis «juokinga» jei S-čiai sutiktų, kad šįmet įvyktų suvažiavimas. Jog pagal minėto autoriaus nuomonę ir podraug «Kovos» redakcijos nuomonę, tai suvažiavimo šįmet visai nereik; nes taip jau turime per daug sumanymų nuo pereito V-to suvažiavimo, kurie neįvykinti gyvenime. Prieg tam nurodoma, kad geriau būtų, jei mes tuos sumanymus vykdytume gyvenime ir kaip «Kovos» red. pastebi prie 14 kuopos nuomonės linkui susivažiavimo (žiur. «Kovos» N15 š. m.) tai tų reikalų. (S-gos reikalų) atlikimui turime referendumą. Bet čion «Kovos» redakcija suvis pamiršta tą kliūtį, kad S-gai stoka pinigų dėlei įvykdymo gyvenime tų V-to suvažiavimo sumanymų, tokiu būdu, kad ir kažin kaip geri tie sumanymai būtų, bet neesant pinigų jų įvykdymui, mes jų niekad neįvykdysim, ir ištikro taip yra... Pavyzdžiui LSS. V-to suvažiavime geri sumanymai tapo priimti per S-gos referendumą, to referendumo rezultatas «Kovos» redakcijai jau 4 mėnesiai kaip pasiūstas, bet iki šiam laikui da netilpo. O pakolei nėra referendumo pasekmės patalpintos organe, patolei referendume priimti sumanymai negali būti vykdomi gyvenime. Todėl šįmet suvažiavimas butinai reikalingas vien jau dėl to, kad surasti naujus kelius dėl pakėlimo (geriau pasakius, padauginimo) Sąjungos finansų, kad mūsų finansai blogam padėjime, tai negalima prieštarauti. Pavyzdin: geras V-to suvažiavimo sumanymas ir per referendumą užtvirtintas—išleist priedą prie «Kovos» dėlei oficiališkų reikalų, netapo įvykdytas gyvenime dėlei stokos pinigų; šiam faktui nė Barabošius, nė kas kitas negali priešintis. Prie to finansinio klausimo taipgi stovi ir administracijos sutvarkymo klausimas. Pavyzdžiui: administracija nepatalpina V-to suvažiavimo pasekmės iš priežasties stokos pinigų, kada tą stoką pinigų ėmė P. K-tas į atydą ir užklausė tų paaiškinimų nuo S. T. K. K-jos ir administracijos, tai vieton duoti atsakymą—paaiškinimą ant reikalaujamų užklausimų, «Kovos» admi. prisiuntė barimą Centro Valdybai, kad ji nesirupina padauginimu S-gos finansų. Bet kaip ji gali rupintis, kad «Kovos» admi. drauge su S. T. K. K-ja neranda reikalingu pranešti apie S-gos stovį.

Sekantis klausimas, kuris yra vitališku (gyvybės) klausimu dėl sąjungos ir kuris negali būti atidėtas, yra agitacijos vedimas ir klesinio susipratimo plėtojimas bei išauklėjimas tarpe sąjungiečių. Kiekvienas, kuris šiek-tiek pažįsta kitų socialistiškų organizacijų bei partijų darbavimąsi tame atvejuje, turi parausti, (Visai nėra ko rausti, nes lietuviai socialistai netaip labai nupuolę, kaip sau įsivaizdina drg. Purvis. Kad nėsama taip augšti kultūriškai pakilę kaip vokiečiai socialistai, tai ne sąjungos kaltė. Sąjunga padarė tame atvejuje sulyg jos spēkų nemažai, irgi veikia visai neprasčiau už

socijalistus
mu da atlikt
neuzsiganėd
negalime at
neturėsime
važiavimas
butų kuopo
mojo «pried
man delega
šaltinių ir
Apart
daugelis na
me, į kuriu
tika, (Turim
demokratišk
ma pataisyti
klausimų yr
«progresyvišk
kaip atsinešt
silpna, kad
su ja kovoti.
mes jų negal
mas.

Apart v
jų (čion S
pas poiltiška
sivažiavimas
si mūsų nuc
principais.
kiais turi bu
kas nesutinl
nuomonių n
be gilios, nuc
vimas negali
dikalškesniu:

Mūsų da
ginant darbu
kurie butinai
reikia išklausi
dalių. (Koki

Todėl dra
žmones, kurie
taisyty naujus
tų budus dėl
mums leis spa
susipratimą tar
supratimą link

Dabartiniu
vedami. Iš to
tetai darbuojasi
iegi randasi da

socijalistus kitų tautų Amerikoje. Geisti to, kas nėra galima da atlikti, tai svajonė. Red.) ir noroms—nenoroms išreikšt neužsiganėdinimą. Taip draugai, tą klausimą mes ant toliaus negalime atidėti, bet nepamirškime, kad šį klausimą, jei mes neturėsime pinigų, negalėsime įvykdyti gyveniman. (Ar suvažiavimas tuos pinigus ištikro gali suteikti? Ar nelengviau butų kuopoms taiduoti delegatų siuntimo iškaščius to geidžia-mojo «priedo» išleidimo reikalams, negu kad siųsti savaziavi-man delegatus, kad tie nutartų «ekstra» mokesčius, nes kitų šaltinių ir suvažiavimas nerasiąs. Red.)

Apart daugelio S-gos naminių reikalų, mum randasi daugelis naujai apsiरेikšusių klausimų draugijiniame gyvenime, į kuriuos net turime atsiliepti visapusiškai apdirbta tak-tika, (Turime seniai apdirbtą programą, prisilaikant social-demokratiškos taktikos, išskrypimus iš tos taktikas kelio, gali-ma pataisyti per organą. Red.) Vienu iš tų busiančių taktikos klausimų yra, kaip mes turime atsinešti į lietuviškuosius «progresyviškuosius» bužujus? (? Red.) (Tas nėra nežinomu, kaip atsinešti į mūsų įdėjos priešus. Musų buržuazija per-silpna, kad verstų net susivažiavimą aptarinėti reikalą, kaip su ja kovoti. Red.) Aišku, jog ant toliau su pirštinautėms mes jų negalėsime čiupinėti, kaip tai manė V-tasis suvažiavi-mas.

Apart viso to, turiu atkreipti atydą į tai, kad organizaci-jų (šion Sąjungos) suvažiavimai atneša naudą. Ypač pas politiškas organizacijas. Taipgi ir mums reikalingas su-sivažiavimas kasmet, idant išrišti klausimus, ant kurių skiria-si musų nuomonės, ir harmonizuoti musų taktika su musų principais. (Musų principai yra social—demokratiški ir to-kiomis turi buti, su jais turime ir savo taktiką hamonizuoti, bet kas nesutinka su tais principais, tai ir suvažiavimas tokių nuomonių nepritaikys prie principų, o principus mainyti, tai be gilios, nuodugnios tų principų negerumo kritikos, suvažiavi-mas negali nežinant ju «negerumo» atmesti, kad priimti ra-dikališkesnius. Red.)

Musų darbas auga, (Tai už ką reik rausti? Red.) pasidau-ginant darbu mes taipgi susiduriame su naujais klausimais, kurie butinai reikia išrišti visapusiškai apsvastyti, prieg tam-reikia išklausti nuomonės įvairių elementų iš visos sąjungos dalių. (Kokiam tikslui? Red.)

Todėl draugai, reikalaujame suvažiavimo ir siųskime į jį žmones, kurie gyvena dėl išsiliuosavinimo žmonijos, idant jie taisyty naujus kelius (aha... Red) musų kiltam darbui ir suras-tų budus dėl sustiprinimo sąjungos materijoliško stovio, kas mums leis sparčiau veikti apšvietos dirvoje, platinant klesinį susiprtaimą tarpe lietuvių darbininkų, revoliucionizuojant jų supratimą linkui šiandieninio netikusio surėdymo.

Aug. Purvis.

Musu Reikalai.

Dabartiniu laiku musų LSS. reikalai daug tvarkiau yra vedami. Iš to atžvilgio, kad veikiantysis ir pildantysis komi-tetai darbuojasi ir tvarkina kaip galint geriau. Tečiaus dar-isi gi randasi dalykų tokių, kurie nutarti veikti, bet nepabaig-

ti.

Mums sąjungiečiams nežinoma, kaip dalykas stovi su drg. Puskunigiu, kurį musų komitetai taip aštriai nubaudė, suspenduodami; bet dalyko teisingai ištirti nesistengia, ir kaip tas užsibaigė, nežinia? Pereitų metų referendumo ištyrimo ko-misija, kurią suvažiavimas išrinko, idant ištirtų, ar teisingai buvo vedamas praeitų metų balsavimas, komisija motomai tame dirbo ir savo laiku apskelbė pasekmes savo darbo, buk drg. Puskunigis buvęs, LSS. sekretorius, neteisingai vedęs jam pavestą darbą, nėsą daugalio kandidatų visiškai neužklau-sęs, ar priima kandidaturą,— paliko tik savo žiniai, ir taip daugiau klaidų. Bet po tam nekurie iš «neuzklaustųjų» pra-nešė, kad jie buvo užklausti, bet atsisakė. Čia pasirodo, kad ir komisija ištyrė klaidingai. Puskunigis turėjo nukentėti. Ir ar liko tas užbaigta? Ar Puskunigis liko apkaltintu, ar iš teisintu? Juk tas mums reikėtų žinoti.

Apie drg. Greičiuną taipgi mažai žinoma, ar jis yra dar sąjungoj, ar jau išbrauktas.

Paukšėviūtė.

143 Kuopos Nutarimas.

Mēs 143 kuopa LSS. Williamston, Pa. per diskusijų su-sirinkimą laikytą 17 d. balandžio 1910m. Paėmėm ant ap-svarstymo G. N. Sprogstančio laišką tilpusį «Kovos» N.15 š. m. kaslnk įvykdinimo LSSA. pašelpos, taigi tą mes išrado-me naudingų reikalų. Kaip matant kitas tautas gražiai nau-do-janties iš tokių didelių organizacijų, į kuriąs mokant po 1 dol. į mėnesį, gauna pašelpą ligoje, susižeidus ir posmerines, ir taip tokios organizacijos smarkiai bujoja, kad greitu laiku išsiplatina po įvairias vietas, nes persikėlus į kitą miestą ran-dasi kuopelės, per ką nelėšuoja joki įsirašinejimai, kaip kad šiandien pas mus lietuvius yra.

Taigi matydami mes energišką darbštumą LSS. draugų dėl išsiliuosavimo pavergtos liaudies iš po kapitalistiško jungo, mums neišrodo tas sunkiu įvykdinimui, o paskui turėdami daugiau kapitalo galėtume užlaikyti keliaujančius organiza-torius, taip ir but galima padidinti laikraštį organą, arba iš-leisti du kart per savaitę, ir tokiu budu but daug lengviau va-ryti politiška bei ekonomiška kova, nes ateinant ant susirin-kimų, bei skaitant teisingus raštus daug greičiau pažintų tei-sybės kelią.

Nutarimai sekanti:

- 1) Kad LSSA. įsteigtų savo nariams pašelpą ligoje, su-sižeidus ir posmertinę.
- 2) Įstojimas iki 20 metų amžiaus \$2.00, 25m. \$3.00, 30m. \$4.00, 35m. \$5.00, 40m. 6.00, 45m. 7.00.
- 3) Mėnesinės mokesties \$1.00.
- 4) Ligonio pašalpa į savaitę \$5.00; a) už pirmą savaitę nesimoka.
- 5) Susižeidusiam į savaitę \$5 00; a) susižeidus pašelpa mokama nuo dienos susižeidimo, b) per dešimts mėnesių mokant ligo niui ar nelaimingui po \$5.00 į savaitę, potam tik po \$2.00 iki išsimokės penki šimtai dolerių.
- 6) Posmertinės \$500.00
- 7) Priimant kandidatą į narius, nėra reikalo siųsti pas

daktarą dėl bereikalingų ištraukimų, bet atėjus kandidatui į susirinkimą, apkalbant jo priėmimo reikalą, pavesti slaptam balsavimui.

8) Nenorint, ar negalint įstoti į pašelpą, gali užsimokėti parastą mokestį, ir būti socialistas, bei geras karžygis prieš savo išnaudotojus.

Čia mes paduodame tik paviršiui, o pasilieka viltyje, kad mūsų gerbiamieji draugai ir draugės atkreips atydą ir pagalbą giliau ant šio klausimo pagal šiandieninį surėdymą.

Vardu 143 kuopos, K. Arminas.

PASTABA: Projektas paduotas vien tik sąjungiečių apsvaistymui, dalyką reiktu nuodugniau apsvaistyti ir gal atsisiras draugai, kurie paduos savo nuomones nuosekliau klausimą gvildenant.

Red.

Susivienijimo teatrališku kuopu reikaluose.

Pagarsinimai, šaukianti teatrališkas kuopas susiorganizuoti pasekmingesniai veikimui į tam tikrą organizaciją, savu laiku buvo paskleisti plačiai ir galėjo pasiekti ausis bent daugumos teatrininkų. Pasiskundžius vėlesniuose atsišaukimuose ant teatrininkų neveiklumo, organizuojantiems buvo patarta sutaisyti pamatus taisyklių, sulyg kurių būsiantis «Sus. teatr. kuopų» gyvuotų ir valdytųsi, kad kuopos žinotų prie ko prisideda. Organizuojantieji nenorėjo pasisavinti nuopelnų budavotojų pamatinių teatrališkos kuopoms įstatų. Dėlto tai buvo kreiptasi prie teatrališkos kuopų, kad prisiųstų savo nuomones. Iš gautų patarimų, tilpusių originaluose «D.V.» NN. 10, 11 ir 12 — 1910 m., tapo sutaisytas žemiaus talpinamas «Projektas», kurį paduodame teatrininkų kritikai.

Nesirūstinkite ant mūsų už drąsą kalbėti apie teatrininkų reikalus ir kokios jiems reikalingos taisyklės! Imkitės už darbo ir padėkite sutaisyti jas atsakančiai jūs norams!

Galutinas užtvirtinimas konstitucijos, ar kaip mes ją ten užvardijame, priklausys nuo daugumos balsų prisidėjusių prie «Sus. teatr. kuopų». Kam rūpi pakėlimas lietuvių scenos ir jos nuoseklus bujojimas — skubinkitės prisiųsti savo pritarimą «Sus. teatr. kuopų», kad ir jūs balsai prisidėtų prie svarbos STK. taisyklių.

Nelaukite ir nepasitikėkite, kad jūs darbą atliktų kas kitas!

Organizuojantieji nesiliaučia priverstais dirbti daugiau už kitus sandarbininkus teatrališkoj dirvoj! Svarbiausia užduotis pasekmingam organizavimui STK. — išrinkimas valdybos tvarkymui reikalų. Šiuom pat žygiu pasiunčiamas pilnas surašas prisiųdėjusių prie STK., iš kurio pritarusios kuopos malonės nominuoti kuogreičiausiai. Jei kuri kuopa negautų surašo — malonės atsišaukti ir bus pasiūsta.

Projektas Susiv. Teatr. Kuop. Konstitucijos.

Tikslas. Susivienijimas Teatrališku kuopų stato sau už tikslą rūpintis visais prieinamais ir išgaliamais būdais pakelti lietuvių sceną ant augščiausio dailos laipsnio.

Darbas. Tam tikslui stengiasi įtraukti į vieną bendrą organizaciją visas, scenos daila rūpinančias kuopas, grupas ir pavienius, idant: a) Palaikyti kuopų darbavimąsi vien sceniškos dailos srityje, saugojant nuo kraipymosi į visas puses, prisidedant prie įvairių draugysčių ir partijų. b) Gaunamą nuo perstatymų

lietuvių sceniškos dailos pelną, stengtis apversti daugiausiai paramai ir pakėlimui tosios. c) Prigelbėti kuopas naudingais ir praktiškais patarimais ir materijališka parama. d) Stengtis bendroms pajiegoms įtaisyti tinkamus lietuvių scenai rūbus. e) Prigelbėti išleisti sceniškus ir muzikališkus (dėl scenos) veikalus ir remti visus prakilnesnius į Susivienijimą priklausančių kuopų užmąnymus.

T v a r k a. Susivienijimas Teatrališku kuopų susideda iš neaprubėžiuoto skaičiaus atskirų kuopų, sutinkančių su Sus. Teatr. Kuopų statomoms išlygoms, priklausymo į jį, darbavimosi jame ir užsimokančių pilnai į STK. paskirtas duokles.

Pasarga: Iš mažesnių lietuvių apgyventų kolonijų į STK. priimama tik viena, pirmiausia prisidėjusi kuopa.

R ē d a s. Susiv. T.Kp. valdosi. 1. Nurodymais STK. konstitucijos, priimtais ir pataisomais visuotinu pilnai užsimokėjusių kuopų narių balsavimu. 2. Nurodymais daugumos STK. centrališkos valdybos, veikiančios sulyg nurodymų visuotino balsavimo priimtų taisyklių.

V a l d y b a. Susiv. Teatr. kuopų valdyba susideda iš:

I. Prezidento, kuris rūpinasi organizavimu ir palaikymu kuopų, ir kaip organizacijos galva, prižiūri, kad kuopos prisilaikytų ir pildytų konstituciją.

Pasarga: Prezidentas renkamas gerai apie sceną ir dailą nusiimanąs artistas, galys duoti kuopoms patarimus.

II. Sekretoriaus, kuris atlieka susinėsimus su kuopoms, veda STK. knygas ir pagarsina organe sykį į 3 mėn. bėgį gyvavimo STK. ir jo finansiška stovį.

III. Išdinininko, kuris priima nuo kuopų duokles, veda izdo knygas ir pasiunčia sekretoriui kas 3 mėn. sykį izdo stovį pagarsinimui organe.

IV. Administratoriaus, kuris užlaiko STK. rūbus, rūpinasi apie rūbų gerą stovį, pasiunčia juos į STK. priklausančioms kuopoms, sulyg per sekretorių gautų adresų, priima juos atgal ir pagarsina sykį į 6 m. apie STK. rūbų stovį, ir jų stoką išpildymui reikalavimų.

Pasarga 1: Išdinininkas ir administratorius užsistato kauciją, sulyg vertės ant jų rankų laikomų STK. turty.

Pasarga 2: Visi viršminėti viršininkai skaitosi centrališkais ir svarbesni reikalai atliekami sulyg jų balsų daugumos, rybose taisyklėms jiems veikti leidžiančių tiesų.

V. Dviejų kasos globėjų, kurie prižiūri kasos stovį ir pasirašo ant kiekvienos atskaitos, kurią kasierius siunčia patalpinimui į organą per sekretorių.

Pasarga: Kasos globėjai renkami iš tos kuopos, kurioje priklauso išdinininkas arba artimiausias nuo jos. Rinkimus atlieka vien kuopa, iš kurios renkami.

Visi viršminėti viršininkai renkami į valdybą visuotinu STK. pilnų narių balsavimu ir pildant savo užduotis sulyg konstitucijos nurodymų, savo vietas užima per 1 metus laiko, o peržengus konstituciją gali būti prašalinami visuotinu balsavimu ir pirm laiko jų tarnystės pabaigos.

K u o p o s. Prisidėjusios prie STK. kuopos, naudojami pilna autonomija savo kuopos gyvavime, ir pildo link STK. konstitucijos reikalavimus, bendram STK. darbe. Prisidedant prie STK., kuopa kreipiasi prie STK. sekretoriaus, pranešdama apie savo norą prisidėti prie STK. Apsipažįsta su STK. konstitucija, ir jei sutinka su josios nurodymais ir reikalavimais, pasiunčia Centrališkam STK. sekretoriui vardus, pravardes ir adresus savo narių, o centrališkam STK. išdinininkui įžengiamąjį mokestį po \$—c. už kiekvieną narį, ir \$—c. už kiekvieną narę. Kienvienas mėnuo pasiunčia Centr. STK. išdinininkui duokles \$—c. nuo kiekvieno nario; \$—c. nuo kiekvienos narės, o vardus ir pravardes STK. sekretoriui. Pildo visus konstitucijos straipsnius ir siunčia administratoriui, kokius turi rūbus.

No 17
Prisidėj
STK. nuo lai
Nuo to laiko
priklausančio
naudojasi ST
Kuopa,
užsimokėjusi
kuopa.
Neprikla
bus nuo STK
rium, ne bra
ir siuntinėjir
gvaranciją n
Priklau
bais, moka p
STK. kuopos
savo rūbus n
Iki STK.
prekės. Už
STK. paskol
pų paskolę pi
gauna jais na
Siuntinėj
T u r t a
ties. b) Mėn
namos už pas
riama 2% nuo
poms ar pavie
STK. izdą, mi

I
I l l i n o
nā apskelbė s
prie darbo m
Mat valė
jančius mote
kapitalistai k
priešingas kor
Tutbill pripaž
tymą nepripaž
į aukščiausi v
premdimā, užd
kaip dešimts v

Pittsburgo
prima darbin
dirbtū darbinink
su darbdaviais k

V o k i e t i
ir tos darbo šako
22 dieną sutiko p
mui. Darbinink
vial buvo apskel
nuo rugpjūčio mė
laipsniškai iki 1
darbininkų reikal
kams lokautas pas

Žmogus pas s
kurios gali sau nau

Prisidėjusios prie STK. kuopos skaitosi priklausančioms prie STK. nuo laiko pagarsinimo sekretoriaus atskaitoje STK. organe. Nuo to laiko naujai prisidėjusi kuopa naudojasi lygioms su kitoms priklausančioms prie STK. kuopoms sprendime reikalų STK. ir naudojasi STK. turto.

Kuopa, neužsimokėjusi duoklių į 3 mėn. suspenduojama. Neužsimokėjusi duoklių į 6 mėn. skaitosi nepriklausančia (mirusia) kuopa.

Nepriklausančios prie STK. kuopos, norint gauti paskolei rūbus nuo STK. moka už jų paskolę prekę, paskirtą administratorium, ne brangesnę už tą imant nuo kitų rūbus skolinančių firmų ir siuntinėjimo lėšas. Prie to, turi užsistatyti kauciją arba gauti gvaranciją nuo artimiausios priklausančios prie STK. kuopos.

Priklausančios prie STK. kuopos, naudodamosios STK. rūbais, moka pusę prekės ir siuntinėjimo lėšas. Priklausančios prie STK. kuopos, įdejusios tulą sumą pirkimui rūbų arba atidavusios savo rūbus moka:

Iki STK. atsiliegina užtrauktą pirkimui rūbų skolą — pusę prekės. Užmokestį nesiunčia pinigais, o atsiskaito ją iš idėtos į STK. paskolės. Po to kaip STK. bus atsilieginę užtrauktą iš kuopų paskolę pirkimui rūbų, skolinusios pinigus arba rūbus kuopos gauna jais naudotis už ¼ prekės.

Siuntinėjimo lėšas visuomet užsimoka kuopos.

Turtas: STK. turtas susideda iš: a) Įsirašymo mokesčių. b) Mėnesinių duoklių į STK. priklausančių narių. c) Gaunamos už paskolę rūbų mokesčių. d) Iš kiekvienos kuopos skiriama 2% nuo gryno pelno statant veikalus ant scenos. e) Kuopoms ar pavieniais aukaujamų aukų. f) Iš pinigų, pareinančių į STK. išd. mirus ar pirus priklausančiai prie STK. kuopai.

DARBININKO KRONIKA.

I l l i n o i s valstijos augsštenysis teismas Balandžio 22 dieną apskelbė savo nusprendimą, draudžiantį fabrikantams laikyti prie darbo moteris ilgiau, kaip dešimtis valandų.

Mat valstijos legsliatūra buvo priėmusi įstatus, aprubežiuojančius moterų ir vaikų dienos darbo ilgumą iki 9 valandų, bet kapitalistai kreipėsi į tesmą, nurodydami, kad tokis įstatymas yra priešingas konstitucijai, nes varžo ypates laisvę. Teisėjas R.S. Tuthill pripažino kapitalistams teisybę ir legislaturos užgirtą įstatymą nepripažino. Tečiaus moters ir kovojantieji už jas atsišaukė į aukščiausią valstijos teisumą ir šis panaikino teisėjo Tuthill nusprendimą, uždrausdamas fabrikantams laikyti moteris darbe ilgiau kaip dešimtis valandų.

Pittsburgo apeliinkės anglių kasyklų savininkai apskelbė, kad prilma darbininkų unijos reikalavimus ir šaukia atsisakiusius dirbti darbininkams grįšti į darbą. Galutinas susitaikymas unijos su darbdaviais ketina greitu laiku įvykti.

Vokietijos darbininkai, užsiimantieji namų statymu ir tos darbo šakos pramonikai atlikę savo konferenciją balandžio 22 dieną sutiko pavesti savo nesutikimo dalyką arbitracijos teismui. Darbininkams reikalaujant geresnių darbo sąlygų darbdaviai buvo apskelbę lokautą. Dabar jie sutinka, kad pradėdant nuo rugpjūčio mėnesio š.m. 13 dienos pakelti darbininkams algą laipsniškai iki 1 d. spalio mėnesio, o nuo to laiko priimti pilnai darbininkų reikalavimą. Su toms išlygoms sutinkant darbininkams lokautas pasibaigia.

Žmogus pas savo artimą *dorybe* vadina tik tą ypatybę, iš kurios gali sau naudą turėti.

Panaikinimas slaptos smukles.

Vaizdelis iš nesenos praeties.

Ukininkas J. S. po visą Panevėžio apeliinkę pagarsėjo girtuokliavimu. Begerdamas vienoj iš Linkavos smuklių, pas kokį tai Kirkilį sumanė padaryti šposą savo buvusiam geradėjui, katras gyveno šale vieškelio, vedančio į Pašvitinį ir užsiiminėjo slaptu degtinės pardavinėjimu. Jis savo užmanymui gavo pritarėją, ten beėsantį Linkuvos urėdninką į pagelbą, išpasakoję jam kame dalykas ir tas sutiko su jojo užmanymu ir abudu pradėjo rengtis, kad kuogreičiausiai užmanymą išpildyti.

J. S. ir M. A. apsitaisė nepaprastais rubais, urėdninkas apsilvilka nuskurusiais maskoliškais kailiniais, kardą su brauningu taipgi paslėpė; nors ir nemažai laiko ėmė jųjū persirengimas, bet kiekvieno veide buvo galima patėmyti užsiganėdijimą, nes mat jie manė gerai iš to pasinaudoti.

Neatbodami pavasario šlapumos ir nakties tamsumos, žo džiū, nepaisėdami blogo oro, leidosi į paskirtą vietą.

Einant buvo linksmi šnekučiauo ir juokavo, nors kelio turėjo atlikti apie dešimtį varstų. Pribuvę į paskirtą vietą, atrado grabinę tylą, kadangi jau visi miegojo ir laikrodžio rodyklė rodė antrą valandą ryto; pradėjęs baladoti į duris, išėjo žydelka pasitikti nelaukiamus svečius, supratus pažįstamo J. S. balsą atidarė duris. Suėję į vidu, apsėdo stalą ir pareikalavo, kad atneštų pusbutelį degtinės, (nes esa labai sušalę). Žydelka užsitikėdama savo geram kaimynui, katras beveik kasdien ją atlankydamas, atnešė pusbutelį.

— Keno tas pundas bus? Jurgi, bene tavo? — užklausė J. S.

Begerdami pradėjo J. S. pasakoti žydelkai apie tuos du vyrus, kurie sykiu prie stalo geria.

— Aš juos pasamdžiau lentų pjauti ir dabar da iš Linkavos grįštame, nenorėjom aplenkti jusų kaipo senos pažįstamos tai ir staptelėjome susišildyti.

— Nu, labai gerai, kad sustojote, sušilę galėsite vaziuoti sau namo.

Išgėrę tą, pareikalavo antro ir trečio ir vis pas juos tėsės šnektą apie lentų pjovimą, todėl žydelka nemanė, kad kas blogo atsitiktų. Tečiaus išgėrus paskutinę, tai yra nuo galvos po vieną kelias eiti vaziuoti į namus. Žydelka akis išplėtus sušuko:

— Nu kas užmokės?

— Te jau, Jugis turi užmokėti — atsiliepė J. S.

Jurgis nesipriešinęs, pakelia skverną kailinių ir ištraukia delmoną su pinigais iš kelinio kišenius, beskaitydamas numetė vieną auksinį po stalą, jam bejieškant žydelka pribuvo į pagelbą su žvake rankoje, pasilenkus po stalą išvydo, kad pas Jurgį randasi kardas po kailiniais paslėptas. Iš sumišimo ir didelio persigandimo paleido žvakę iš rankų, nežinodama ką pradėti, metėsi kaip apkvaišus į miegstubę pas vyrą.

— Elick, kelkis — žiurėk pas mus randasi policija, aš nepažinūs, daviau jiems arielkos.

— Tai ką aš dabar padarysiu, ui-gvalt... persigandęs drebančiu balsu kalbėjo Elickis, kaipo žmogus staigai iš mie-

go pribudintas.

Kaip tik pravėrė karčiamos duris, tuoj išvydo jau persirengusį į policijos uniformą, berašantį protikolą. Urėdninkas sušuko:

— Na, parodyk, kur tavo degtinės sklodas?

Žydas užsimastė ir nežinojo ką pradėti, matydamas, kad kitokio budo nėra kaip išsiluosuoti, Elickis kasydamas pakaušį pradėjo:

— Ui, aš tik laikau dėl šabo...

— Kamgi tu pardavinėji? Juk tu žinai gerai, kad nevalia; nes ant to yra monopoliai, iš kurių gali žmonės pirkti, bet ne tu smarve...

Jau kiek sykių man pasakojo žmonės apie tave, tai nors sykių papuoliai. Dabar aš tau parodysiu, kaip pardavinėti slapta degtinę.

Baimės apimtas ir purtulio krečiamas, žydelis pradėjo mąstyti, kaip prisitaikinti ir įbrukti penkinę į ranką urėdninkui, ką tas ir suprato kame dalykas, bet nudavė buk nemato, vien tik keikia maskoliškai ir visai baugina žydelį. Nenorėdamas taip ilgo ergelio, J. S. manė, kad jo paklausys ir prabilo:

— Elicki klausyk,— duosi mum su Aiduku po 100 rublių, o ponui urėdninkui 300 rublių, tai ir paliksime tave prie senojo užsiėmimo. Anaip tol žydas netiko ant tokių išlygų ir visai nenorėjo jokio kyšio tiem dviem duoti. O tik urėdninką norėjo užganėdyti; jis jį ir pasivadino į kitą kambarį.

— Na ką, čia turi, sakrovą degtinės?

— Cit-cit tamsta tylėk, aš ponui duosiu 50 rublių.

— Aš ne pinigų čia atvykau, bet pildydamas jo didybės ciesoriaus įsakymus, daboju parėdšką ir pildau visą tą, kas yra reikalinga dėl palaikymo tvarkos.

Elickis suprato urėdninko rustumą ir permatęs nedorą pasielgimą su juo savo kaimynų užsimastė, niurzgėdamas sau po nose:

— Na palauk, kuo tu laukus sėsi ir kur tu gausi viską pasiskolinti.

Nežiurint į tai, kad J. S. ir valdė tris žemes, bet sėdėjo žydo kišeniuje. Urėdninkas atsikusęs į žydą rustai sušuko:

— Ar ilgai tu čia šnerpsi, vesk parodyt kur daugiau...

Kad ir labai nenorėjo išduoti savo slapto padėjimo, vienok urėdninkas apžvalginėdamas visus užkampius, daėjo iki tų duriukių, katros vedė tiesiog į sklepa, kur buvo degtinė paslėpta. Pravėręs duris, jis išvydo netik manopolto butelius, bet ir bačką stovinčią kertėj su degtine, katra buvo pargabenta iš Kurlendijos (nes ten dar nebuvo įvesta monopoliai). Matydamas tiek daug prikrauta degtinės, suprato, jog žydas gerą gešeftą iš to daro, todėl manė, jog ir jam bus geras iš to pelnas. Užvedėjai irgi tikėjosi iš to pasinaudoti, tačiau urėdninkas manė kitaip ir norėjo viens tuos lobius sugriebti todėl jis jokiū būdu nesigadijo. Surašė protokolą, iškeliovo pas J. S. ant nakvynes. Į dešimtį minučių jie jau buvo namie, nes tik pusė varsto nuo Krupinės (taip tą karčiama vadinosi) iki Bubilių kaimo. Sueję į vidų pažadino šeimininkę ir paliepė duoti svečiams vakarienę.

Bevalgydami kalbėjosi apie žydėlį. J. S. žmona nusi-

klausius, taipgi jų šnektai pritarė ir nurodinėjo kokias nedo rybes tas žydpalaikis daras visai apielinkei, nes visi ukininkai baigia į jo kišenių įsti, kad už tai jį ir nubaustų, tai grieko nebutų.

— Dabar jau jis nebepardavinės daugiau,— atsiliepė urėdninkas.

Norėdamas plačiau išaiškinti, J. S. prašneko koku tai užkimusiu balsu:

— Ir aš norėčiau, kad panaikinti jo slaptą degtinės pardavinėjimą, nes dabar tarsi traukte traukia žmogų ir vis į didesnę skolą bredi. Panaikinus gal šiek-tiek mažnėtų atsigauti.

Po daug įvairių kalbų, svečiai pasirėmę ant stalo, pradėjo snausti, patėmijus tai šeimininkė nuvadino prie patalo. Dar šiem tebemiegant Elickis su savo žydelka atbrido, nes tuom laiku buvo didelis patvinis, jie ėjo manydami, kad per tarpininkystę gerų kaimynų užganėdys urėdninką, o kaimynams žadėjo gerai užfundyti.

Žydai matydami, kad urėdninkas nė joku būdu nesiduo da perkaltėti, žydelka pasikvietė mane į pagelbą kaipo šnekan tį maskoliškai. Vienok urėdninkas mažai atkreipė atydos. O žydelka verkdama maldavo, kad jų nebaustų, abudu prisizadėdami daugiau degtinės nebelaikyti.

— Jau kelintą sykių tu taip prisizadi,— pastebėjo J. S. o vis laikai, tai tu dabar nors biskį išliek ašarų už savo nuodėmės ir atsimink kiek verkdavo mano pati, kaip aš pragerdavau paskutinį javų purą, tai čia pyragas, prieš pyragą.

Urėdninkas matydamas, jog čia akįse mūsų visų jokio kyšio paimti negali leidosi linkui mamų nesusigadijęs. Beeidamas ir vėl užsuko į Krupinę, kur jau susigadijo paimdamas 50 rublių ir prizadėjo užtylėti apie slaptą degtinės pardavinėjimą. Skundėjai su liudininkais laukia su nekantrumu, kada juos pašauks į teismą, ir kad jie turės progą pragaišinti žydą, kuris savo skolinimais ir degtine juos nuygvendino.

Tečias apsiriko jie, nes urėdninkas pasipelnęs nutylėjo apie žydo degtinės pardavinėjimą, o skundikai nieko nepėšė. Ukininkai vienok nenusiminė, tik patyrę apie urėdninko pasielgimą, suskundė tį augštesniajai valdžiai, kuri urėdninką pavarė nuo vietos, žydeliui smuklę uždarė. Gal girtuokliavimas susimazino kaime ir ukininkams mažiau reikėjo eiti pas žydalį skolinti pinigų.

J. D. Tauris.

Gegužine Švente.

Jau švinta dienele, tamsumas nuslinko,
Ryto aidai gaudžia, jau aušta aušrinė,
Minios proletarų sveikių' spaudžiant ranką:
«Mūs šventė, mus šventė, šventė Gegužinė!»

Jau laukai žaliuoja, šilėliai linguoja,
Žolynus pagirdo rasa sidabrinė,
Spinduliai auksiniai gėleles bučiuoja; —
«Mūs šventė, mūs šventė, šventė Gegužinė!»

Ošia, šnibžda, kvepia, žydi ir žaliuoja,
Gyvybe pripildo krūtinę jausmingą,

GERBIAMOJ
Męs, «M
mūsų laiško
nori talpinti
tent «Kova»
su valstybini
perto p. H. A
ško. Ant ga
ypatų valdišk
to mums pakt
kad «Kova» t
vos nr. reikal
Su

Idant dal
dos Choro laiš
ir pripažinęs
vietoje, kuri č
toj teša, laba
to eksperto H
Ger b. R e c

Tamistų
«Kuogi tą pa
dengęs liūym
bolkotą. Ki
leugvai gali a
kad to žmogei
mi giriasi) ir
girdėjo ir žino
N. Y., kurį p.
Taip kad p. Si
p. Šilpnutis rai
Brooklyne
Choras» pasitei

grumojantie ir l
p. Šilpnutis išre
do laiška. Jo a
kad neitų į Petr
taty, kaip tas u
nie darbas dai
vmai ant viens l
riam darbut Ni
tą sparių laiška
laiška planksnai
tuoju vienbalsi
Ar p. P. Šilpnutis
kaip p. Šilpnutis
mėmė apie tai ger
tų, p. Šilpnutis i
iš minų dailės sry
Su pagaria

Nors skausmų suspausta, siela nedejuoja,
Ją grožiu žavėja gamta iškilminga...
Ar visi prabudo, kad diena jau švinta,
Ar visi gaivina savąją krutinę?
Pakilk, pražiūrėki o liaudie suminta!
Lai mato pasaulis Šventę Gegužinę!

J. Juodžiukynas.

LAIŠKAI Į REDAKCIJĄ.

GERBIAMOJI REDAKCIJA!

Męs, «Mildos Choras» patėmiję «Kovos» 16 Nr. atsakymą, kad mūsų laiško nenorima talpinti. Prižastis, dėlei kurių «Kova» nenori talpinti mūsų laišką, mūs yra pripažinta nepamatuotoms, būtent «Kova» neprivalo kištis į privatiškus ypatų reikalus. Męs su valstybiniu teismu nieko neturime ir tas liekasi tik tarpe eksperto p. H.A.Spencer'io ir p. P.Sinkaus, autoriaus anonimiško laiško. Ant galo, męs netikime kad kuomet nors tarp viršminėtų ypatų valdiškas teismas įvyks. Męs turime liūdytą dokumentą ir to mums pakanka ir, ant to pasiremdami vienbalsiai reikalaujame, kad «Kova» tajį laišką patalpintų! Netalpinant to į sekantį «Kovos» nr. reikalaujame kad mums grąžintumėte.

Su pagarba, varde «Mildos Choro»

Pirms. *J. V. Lutkauckas,*

Sekr. *John S. Stankevičius.*

Idant dalykas greičiau išeitų į aikštę talpiname čia ir tajį Mildos Choro laišką, sykiu pastebėdami, kad ekspertas, kuris ištyręs ir pripažinęs esant P.Silpnučio anonimišką laišką, gyvena, sako, vietoje, kuri da niekieno neapgyventa, būtent tušti «lotai» toj vietoj tešą, labai būt reikalinga, kad Mildos Choras pridutuų pilną to eksperto H.A.Spencerio antrašą.

R e d.

G e r b. R e d a k c i j a:—

Tamistų laikraščio 12-me nr. tilpo p. Silpnučio straipsnelis «Kuogi tą pavadinti?». Jo autorius, nors netiesioginiu būdu ir pridengęs ličyna, labai smulkiai nurašo p. Petrausko koncertą ir jojo boikotą. Kas gyvena tame mieste, kur panašus boikotas atsitiko, lengvai gali atspėti, apie ką p. Silpnutis rašė, ypač dar ir dėlto, kad to žmogelio pseudonimas vietiniams gerai žinomas (nes jis juomi giriasi) ir dėlto, kad tą boikotą dabar visi to miesto lietuviai girdėjo ir žino. Trumpai pasakius — tas miestas yra Brooklyn, N.Y., kurį p. Silpnutis ir kiti (p. Mačys) jau be mūsų išaiškino. Taip kad p. Silpnučio užgauti chorai pasirūpino iširti: ar tiesą p. Silpnutis rašė.

Brooklyne gyvuojanti du chorai: p. Bukšnaičio ir «Mildos Choras» pasiteiravo tarp savęs, ar ištikro buvo jų dirigentų gauti grumojantie ir boikotuojantie p. Petrausko koncertą laiška, kaip p. Silpnutis išreiškė? Kaip gi! Vienas dirigentas išsiima ir parodo laišką. Jo anonimiškas autorius išjuokia dirigentą ir pabaido, kad neitų į Petrausko koncertą su dainavimais. Reikia sau persitatyti, kaip tas užgavo ir įžeidė pasišventusius dainai ir visuomenės darbams dainininkus. Apsireiškė šnairavimais ir nuožvalga vmai ant vienos kito: kas tokis tarp jų yra pasišventęs taip bjauriam darbui? Nutarta šitą laišką paduoti ekspertui, draug su kitų sąnarių laiškais. Ekspertas, p. H.A.Spencer, pripažino šitą laišką plunksnai mūsų choro sąnario P.Sinkaus. Žinoma, choras tuojaus vienbalsiai nutarė jį iš choro pašalinti.

Ar p. P.Sinkaus yra socialistas, ar tik «revoliucjonierius», kaip p. Silpnutis «Kovoje» nurodė, tai ne mūsų dalykas. Visuomenė apie tai geriau žino ką manyt. Męs tik padėkavojam p. Vitiš, p. Silpnučiui ir «Kovai», kad padėjo mums netikusius gaivalus iš mūsų dailės sryties pravalyt.

Su pagarba, varde Mildos Choro

Pirms. *J. V. Lutkauckas,*
Sekr. *J. S. Stankevičius.*

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popieros, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas

Žinios turi būt teisingos, paduotos taip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinių. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpinamos.

CHICAGO, ILL. Trumpai pramešu apie atsibuvusį viešą vakarą, parengtą per LSS. suvienytas kuopas Chicagoj balandžio 10 dieną.

Vakaras buvo labai užimantis, nes kiekvienas punktas programo suteikė smagius įspūdžius ant susirinkusiųjų: užtenka pasakyti atgalvį programo to vakaro: Prakalbos, koncertas ir balius ir pilnai gali spręsti apie vertę tokių vakarų. Programos buvo maišytas, prakalbos su koncertu todėl aš išpildymo programo pirmiausia svarbesnį punktą imu į atydą, tai prakalbas paminėdamas kalbėtojus ir jų kalbas.

Pirmiausia kalbėjo A. Žagaras, apie dabartinį netikusį draugijinį surėdymą; jis rinko pavyzdžius iš Rusijos valdžios bjaurų elgimasi su žmonėmis, taipgi ir Amerikos politikierių kaip-kuriuos nešvarius darbus pakėlė į aikštę, neužmiršo podraug ir dušių ganytojų, nors kalbėtojas teisybę visur vertė į viršų, bet kalba buvo nuobodė dėl klausytojų, kalbėtojas tankiai atkartojto tuos pačius žodžius, tuluose atsitikimuose nesuranda veikiai pritaikomo sakinio užbaigimui savo išvedimo, geistina būtų matyti jį kalbantį ir kitą sykį, bet geriau pasirengusį.

Kalbėjo angliškai Thomas Morgan—advokatas, plačiai žinomas tarp organizuotų darbininkų, kaip geras oratorius, nežiurint ant jo seno amžiaus, nes turįs 63 metus, bet jis yra pilnos energijos ir atsivadavimo darbininkų luomai; jo kalba buvo paremta faktais imtais iš kasdieninio gyvenimo, jis pats savo gyvenimą statė pavydžiu, bet kiekvienas iš klausytojų buvo persitikrėję, kad tikra tiesa; jo kalba darė didelį įspūdį ant klausytojų.

Kalbėjo miss McDowell prezidentė University Settlement of Chicago. Jos kalba buvo apie išnaudojimą merginų fabrikuose. J. Varkala kalbėjo apie bedarbę ir kaip ji atsiranda su faktiškais išvadžiojimais, bet žmonės jau pavargę buvo beklausydami.

Prakalbos susirinkusiems patiko, nes gausiai apdovanojo delnų plojimais. LSS. 81 kuopos vyrų choras padainavo. Publika išsukė kelis sykius atkartoti, matomai dainos labai patiko.

Latvių vyrų choras taipgi keleta dainų padainavo ir publika nedavė jam nueiti nuo pagrindų iki nepadainavo kitą dainą. Matomai lietuviams naujos melodijos labai patinka. Solo dainavo prie pritarimo pijano miss Hull Fyraken Chicagos Universiteto studentė. Latvių monolinų ir gitarų orkestras griežė taipgi atkartotinai. Švedų choras nepribuvo dėl tulų priežasčių, kuris taipgi buvo užkvietas.

Toks vakaras yra naudingas dėl susirinkusių, ir ateityje, kad būtų parengiami tokie vakarai.

Darbininkas.

FITCHBURG, MASS. Rodos neapsiriksiu, sakydamas, kad ir čionai žmoneliai pradeda sparčiau bruzdėti ir žengti prie apšvietos, ypač LSS. 134 kuopos draugai darbuojasi nenulstančiai: rengia parkalbas, diskusijas ir prelekcijas, žodžiu sakant, stengiasi žmonelius pakelti kultūriškai. Tas yra pagirtinu, kad tie, kurie socialistus niekino, dabar pradeda da jiems simpatizuoti ir lankytis į socialistų susirinkimus. Ir be abejonės toks socialistų pasidarbavimas, visur gali atnešti geistinus vaisius, ir patraukti savo pusėn žmones, kurių protą aptemdė išnaudotojai ir padarė savo apginėjais.

Balandžio 7 d. apsilankė čionais garsus kalbėtojas A. Baranauskas, atstovas L.S.D.P. ir buvo iki 11 balandžio, ir laikė susirinkimus vakarais, parkalbas ir diskusijas. Pirmiausia drg. A. Baranauskas aiškino apie vargingą Lietuvos darbininkų padėjimą, nuo žilos senovės, kaip jie nesirupindami apie ateitį miegojo lig šiolei kunigijos aptemdinti ir toliaus miega, įtikėdami vien tik į juodą žemę. Taliaus kalbėja kaip išsivystė katalikų tikėjimas ir kaip lieka tamsūs darbininkai pavergtais dvarponių ir kunigų. Išrodė ant kokios naudos ponija ir kunigija su valdžia stato savo mokyklas ir kokį mokslą žmonėms bruka, mokslą nesutinkantį su gamta, teisybę, sumąstytą vien dėl palaikymo vergijos.

Tuos kurie išdrįsta pasakyti teisybę, kurie parodo melagingumą bažnyčios mokslo žudo. Tokių žmonių inkvizicijos teismas, kurį įsteigė Romos katalikų bažnyčia yra nužudęs keliolika tukstančių žmonių.

Protestuojant netik senovė, bet ir lig šiai dienai pradedant nuo 1789m. iki 1905 žmonių krajas upėmis liejamas iki šiandien. Parodė baisų padėjimą kovotojų už laisvę Rusijoje ir Lietuvoje, taipgi ir Ispanijoje kunigija eina valdžiai į pagalbą išduodama į valdžios nagus kunigams nepatinkamas ypatas. Taipgi nurodė, kad ir tie darbininkai, kurie žudomi, temdomi ir vergiama, taipgi kalti už žmonių kraują, nes net ir ten, kur gali susiorganizuoti ir nestoja apginimui savo klesos. Prakalbomis užganėdinti visi feiburgiečiai.

V. J. Pš—kis.

NEWARK, N. J. Atsibuvo teatras apie kurį neminėsiu, tik čia paminėsiu apie musų pirmieivius.

Aatsikraustė vienas net iš Brooklyno kokis tai A., mat atvežė literatūros ant pardavimo, bet musų lietuviai suprato jame kaipo klaidingą pardavinėtoją, nes atvežė visas liekanas, kokios ten redakcijos, kaip: «Tvardauską», «Davatų gadžinkas», «Pijokų adynas» ir kitos tam panašios knygos. Geistina butų, kad toks kupčius važiuotų su Roosveltu į Indijas Bezdžionių vaišinti su savo literatūra.

Draugai vietiniai, arba ir iš artimų miestų kviečiami su literatūra, bet ne su atžagareiviška; o musų lietuviai darbininkai beabejonės pirks.

J. D—is.

KLAIĐŲ ATITAIŠYMAS.

Turinyj: J P Čiapas, turi būt: I P Čepulis; ant pusl 198 vietoje vardu LSS 18 kuopos I P Čiapulis, turi būti: vardu 78 kuopos, I P Čepulis, o ne Čiapulis.

«Kovos» N16 atsišaukime CK įgaliotinio vietoje atnaujinti leigališką laikraštį, turi būti — atnaujinti nelegališką laikraštį.

L. S. S. Finansu Apyskaitos.

Kovas Mėnuo, 1910 m.

INPLAUKOS

Mėnesinių mokesčių:

Kuopos	Įmokėjo	Kuopos	Įmokėjo	Kuopos	Įmokėjo
3	2.80	50	4.15	86	6.40
4	9.40	52	9.60	88	6.20
6	10.20	55	2.00	89	3.60
7	4.00	57	2.40	91	4.20
9	3.00	58	2.30	105	3.00
15	6.60	60	4.80	106	3.60
18	5.00	61	5.40	112	3.40
21	2.40	62	1.80	114	1.40
23	3.80	65	2.00	115	7.30
25	1.60	70	1.40	117	7.60
29	6.00	71	1.60	119	1.80
32	1.40	77	16.20	126	1.80
34	2.80	78	4.40	134	1.65
35	3.20	79	2.40	136	3.20
36	2.00	80	3.00	137	15.20
41	4.00	82	6.40	140	1.00
42	6.10	83	7.60	141	1.20
45	4.80	84	2.60	142	1.80
					233.50

Pavienių sąvairių mokesčiai.

J. Stepanavičia, J. M. Danielius — po 1.00; A. Bakšas 50c.

Viso 2.50

Prenumerata «Kovos».

J. Elzberg 2,40; John Griggs, F. A. Sheiris, J. Marijonaitis, F. Tolake, per J. N. Ką, per S. Karalių — po 2,00; K. Skeimutis, K. Ivanauckas, LSS. Federation, A. Brundza, J. Raulaukas, V. Rankaukas, V. Baublis, J. Kawlaičia, J. Mažulaitis, J. Stančikas — po 1,00; W. J. Matusevičius 51c.; S. Ribinski, per A. Unguraitį — po 50c.

Viso 25.91

Prenumerata «Moteris ir Socializmas».

J. Januškevičius (paskola) 500,00; 21 kp. 10,00; 34 kp. 6,05; 11 kp. 5,00; S. Danilavičius, Jonas Skinderis, Kaspar Demikis, Uršule Šakyte, U. Pačkauckas, P. Kaušius, J. Levanas, J. Tumenas, B. Bandzevičia, J. Šmotelis, J. Katilius, J. Zėranas, A. Sidarevičius, J. Buragas, A. Keršis, J. Bataitis, B. K. Kondratavičius — po 1,00

Viso 538,05

Prenumerata «Revol. Dainų».

Jonas Aržuolaitis, J. Skinderis, J. E. Vuosis, J. Jančaitis, J. Markus, J. Petrulis, V. Pačkauckas V. Banionis — po 1,00

Viso 8,00

Įvairių įplaukų.

Už randą 16,50; už gazą 3,74

Viso 20,24

SUTRAUKA ĮPLAUKŲ

Buvo išde.....	\$250.06
Mėnesinių duoklių.....	\$233.50
Pavienių sąvairių mėnesinių duoklių.....	2.50
Prenumeratų «Kovos»	25.91
Pavieniai «Kovos» numarai	65
Už apgarsinimus.....	49.00
Už literatūrą.....	29.91

Už pašalinių
Carteriai (k
Prenum. «M
Paskola «M
Pren. «Rev
Įvairių įpla

Statyma
nuvežijimai

Randa 3f
taisymas zvnt

Statymas
šėlams 1,05; a
paliudijimą N

Drukai
mo knygu 30c.

Nuo V. K.

Už žodyn
laikraščių užp
plunksnų 50c;
potašius 10c,
nuošimtis paš
bukių čarterio

Už vasari

V. K. Bačkai
M. Ratiūnai 25,00

Kovos išlaidų...
Algų Redaktoriai
Namų išlaidos (E
Pašalinių darbų i
Spaustuvės įranki
Literatūros pirkti
Visokių išdavimų
Centro sekretoriau
Skolos atidota...

Įplaukė
išėjo

Lit

Už pašalinius darbus.....	81.33
Carteriai (kp.: 140, 141, 142).....	3.00
Prenum. «Mot. ir Soc.».....	38.05
Paskola «Mot. ir Soc.».....	500.00
Pren. «Rev. Dainoms».....	8.00
Įvairių Įplaukų.....	20.24
Išviso	1242.15

IŠLAIDOS.*«Kovos» Išlaidos.*

Statymas 88,00; popiera 60,00; spauda 45,20; pačtas ir nuvežiojimai 21,30 **Viso 214.50**

Namų Išlaidos.

Randa 35,00; gasas 4,20; elektra 2,20; anglys 6,50; pataisymas zvano prie durų 1,50 **Viso 49.40**

Pašalinių darbų išlaidos.

Statymas ir spauda 46,00; popiera 13,69; audimas viršelams 1,95; atramentas 2,00; už vertimą spaudos darbo ir paliudijimą Notary Public 3,75; lankstymas 6,10 **Viso 73.49**

Spaustuvės įrankių.

Dratukai sagstymui 3,05; sprendžina mašinei sagstymo knygų 30c.; linijų (rulle) statymui atsk. 3,34 **Viso 9,69**

Literatūros pirkia.

Nuo V. K. Račkasko 6,87; soc. ženkleliai 20,10 **Viso 26,97**

Visoki Išdavimai.

Už žodyną 1,00; telephon už 3 mėn. 12,70; kopertai 1,69 laikraščių užpren. 8,07; expresai 2,67; krasos ženkl. 15,91; plunksnų 50c; už angliškus laikraščius 92c; benzinas 18c, potašius 10c, spaustuvės grindų ir langų išplovimas 2,00; nuošimtis pašal. darbų 1,00; nuošimtis už apgars. 60c; trubikių čarterio siunt. 2,25; važinėjimai 80c **Viso 49,99**

Centro Sekr. išlaidos:

Už vasarį 3,72; už kovą 3,37 **Viso 7,09**

Skolų atiduota.

V. K. Račkaskui už rankraštį «Moteris ir soc.» 50,00; M. Račiutei 25,00 **Viso 75,00**

SĄTRAUKA IŠLAIDŲ.

Kovos išlaidų.....	214.50
Algų Redaktoriui ir Administratoriui.....	100.00
Namų išlaidos (Randa, gasas).....	49.40
Pašalinių darbų išlaidos.....	73.49
Spaustuvės įrankių.....	9.69
Literatūros pirkta ir ženklelių.....	26.97
Visokių išdavimų.....	49.99
Centro sekretoriaus išl.....	7.09
Skolos atiduota.....	75.00
Viso kartu	606.13

Įplaukė	-	-	-	-	-	\$1242.15
Išėjo	-	-	-	-	-	606.13
Lieka	-	-	-	-	-	636.02

J. Grinius, Administratorius.

Turtų Kon. Kom. { *Vl. Kairys*
K.J. Valys

Šventė 1-mos gegužės Philadelphia, Pa.

Philadelphijoj apvaikščiojimui 1-mos gegužės, toje dienoje (ne dėlioj) yra rengiamos dviejose vietose tarptautiškos prakalbos.

I. New Academy Hall, kampas South ir 4-tos gatvės. Cia prakalbos prasidės nuo 2-ros val. po pietų.

II. Lithuanian Music Hall, kampas Allegheny Ave. ir Tilton St., Richmond. Cia prakalbos prasidės 6-tą val. vakare.

Kalbės išmūš kalbėtojai. Abiejose vietose dainuos didelis, gerai išsilavinęs choras. Taipgi bus ir dėklamacijos.

Visus atsilankyti kviečia.

LSS. 1-mos kuopos Komitetas-

Atydai 26-tos kuopos draugams.

Draugai ir draugės! Malonėkite susirinkti visi 1-mą gegužės 6-tą valandą vakare į Lukošiaus svetainę. Nes mūsų kuopelė jau 2 mėnesiai, kaip turėjome susirinkimą. Todėl malonėkite visi atsilankyti, apsvartymui kuspos ir Sąjungos reikalų, taipgi užsimokėt užviktą mokesį idant nebūtų sustapdytas «Kovos» siuntinėjimas. Neužmirškite pakalbinti ir savo pažįstamus draugus, idant eitų į susirinkimą ir prisirašytų prie mūsų darbininkiškos kuopelės. Atminkit, jog darbininkiškoj vienybėj išganymas nuvargintos darbininkų klesos.

Už Sekr. S. Rusaitis.

Waterbury, Conn.

Pirmą gegužės LSS. 34-ta kuopa parengė pirmą tokį iškilmingą vakarą. Vakarų programos:

Prakalbo, teatras «Selemono Sapnas», Manalogas ir muzika.

Atsibus 8 val. vakare, svetainėje po numeriu 103 Green gatvės. Išanga 25 ir 15 c.

Taigi draugai darbininkai ir darbininkės, vietiniai ir iš apie linkių miestelių nuoširdžiai užkviečiami visi.

34-ta kuopa LSSA.

Montello, Mass.

17 kuopos LSS. 1-mą gegužės atsibus prakalbos, ant kurių pribus garsus kalbėtojas F. Bagočius ir paškis kokią svarbą turi ta diena dėl darbininkų. Taipgi bus deklamuotos eilės. Taigi užprašome visus, nes tai mūsų privalumas apvaikščioti tą dieną.

Prasidės 4 val. po pietų. Svetainėje: 26 Ames St.

Komitetas.

22-ra kuopa LSS. W. Chicagoj:

Laiko mėnesinius susirinkimus Kabelio svetainėje 2331 So. Liavitt St. Sekantis susirinkimas atsibus 8 gegužės 1 valanda po pietų.

Užtai draugai katrie nesilankėte ant susirinkimų dėl buk ta nežinojimo vietos, šiomi pranešu per «Kova» svetainę ir valandą.

Meldžiu atsilankyti kas tik žingeidauja.

Sekr. K. Stasiulis

Pajieškojimas.

Aš A. Gudžinskas, jieškau Antano Kvedero Kauno Gubernės ir pavietos, Surviliškės Valsčiaus, Kaimo Kaluabergės.

Kas apie jį žino, ar jis pats meldžiu atsisauti ant šio antrašo:

A. Gudžinskas, Box 703 Schenectady, N. Y.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.
VISIEMS ŽINOMAS
DR. PHILIP ROVNO
423 PINE ST., PHILADELPHIA, P.A.
Priėmimo { Iki 10 iė ryto. Nuo 2 iki 3 P.M.
valandos: { Nuo 6 iki 8 vakare.
Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

KATALIOGAS DYKAI!
Kas Nusipirks Naują juokingų dainų Knygeleį dainų Vainikėlis' kurios prekė 15 cent. tam Prisiųsime Katalioga Dykai. Tame katalioge Telpa aprašymai apie Elektriškų krutanciu paveikslu mašinas. **Magiszkas Sztukas**, lempas. visokių gatunkų knygas, drukuojemų mašinėliu **Armoniku** koncertinu Britvu, Laikrodėliu, Auksinių rašomu plunksnu, Spilky, Žiedų, Lenciugėlių, Strielbų ir tt. **George A. Pupauskys & Co. Dep. 1 2342 S. Leavitt St. Chicago, Ill.**

Bell Phone 2477 Keystone 4-6
ALEX. KOZUCHOWSKI
Didžiausia sankrova arielkos, vyno, likierio, vietinių ir iš užsienio. Alus buteliu kuose Szmido' bravoro. Dirbtuvė mine rališkų vandėnų.
Kalbam lietuvizškai, lenkiškai, ruskal ir anglizškai
2728 E. Allegheny Av., Philadelphia

Gerai dantys yra neatbutinal reikalingi gerai sveikatai, todėl nueik pas dentista
Dr. J. I. Halpern
868 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.
Jis sutvarkys tavo dantis už žema preke. Traukia dantis be skausmo, indeda naujus. Kalba lenkiškai.
Valandos: Dienomis 9 iki 8 vakare.
Nedėliomis 9 iki 4 vak.

EDWIN M. SIPE
PLUMBERIS ir PECIU INŽINIERIUS
2712 E. Allegheny Ave., Phil'a
Mano darbas gali būt matomas naujoje svetainėje ant E. Allegheny Ave.

Kiekvienam Sąjungos draugui reikalingi.
Gražus prie laikrodėlio socialistiškas reteželis su globu, broliškai sveikinanieis dvi rankos arba su švyturiu ir socialistišku parašu. Preke už vieną 25c.
Socialistiški ženkleliai visokių gatunkų: paprasti—preke 5c, paauksuoti—25c; daugiaus imantiems nuleidžiamas nuosimtis. Reikalaudami siuskit pinigus krašos ženkleliais arba Money Orderiu.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLED"

Su vienu buteliu **Pain Expelerio**
Galit askausmu giltine praginti. Šiems vaistams dėl sutepimo negal joki kiti lygintis. Niekas nedaoda teip greito paleningvimo ir pastovenčiai skausmuose Romatizmo, Neuralgijos, Išsisukimo, Sudurdimo t.t. Gaunami visose aptiek. už. 25 ir 50c
F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl st., New York.
Tėmykit ant Ankerio ženklelo apsaugojimo

NAUJAS ISZRADIMAS
Sustiprinimui ir Užlaikymui PLAUKU.
Ar norite užlaikyti plaukus ant galvos? slenka plaukai? galva plika? ant veldo yra papučkal? norite gaut rodą, kaip išgydyt ligas? Jeigu plaukai slenka ir randaei Pleiškenų tai yra ženklų, kad galva pasiitks plika už keliu mėnesių jeigu nesigydiost. Mūsų firma yra teisingiausia. Galite gaut visokių gyduolių. Turime apie pusę milijono laiškų su padekayonimis nuo žmonių visokių tautyčių. Rasyk pas:

Prof. J.M.Brundza, & Co, 990 Broadway & So. 8th St., Brooklyn, N.Y.

17 AKMENAIS "RAILROAD" LAIKRODĖLIS.

Ausuke užsukamas ir užstatomas, vyrams ar moterims. Auksu dengtas, gvaran tuotas 20 metų. Lukštai abipus uždaromi, gražiai engraviuoti. Absoliutiškai teisingai laiko laiką, specialiaiškai vartojamas per tarnaujančius prie geležinkeliu ir per nuolat keliančius. Paeisime vyriską ar moteriską laikrodėlį gavę pareikalavimą ir antrąsą per C.O.D., leidžiame išgzzemiuoti ir užmokėti tik \$5.75 ekspresu. Jei rasite netinkantį, sugrąžinkite. Atmink, kad tu gal už panašų laikrodėlį užmokėtum \$35.00, jei jį tau siulytų pirkti skalbus pardavėjas. Prie laikrodėlio mes duodame 14 karato paauksuotą reteželį su broliuok dykai. **EXCELSIOR WATCH CO.** 903 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

ST. KEMPA
2804-06 Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.
Pristato vežimus veseilioms, krikštynomis, pagrabams ir tt. Jis yra vienintelis tikras ir teisingas tautietis. Prekes prieinamos.
Keystone Telefonas: Raet 42-65-A.

Frederick D. Felto
SALIUNAS
S.W. Cor. Richmond & Allegheny Av. PHILADELPHIA, PA.
Yra tai geriausia UŽEIGA lietuviams.

GEORGE BELAWSKIS
1216 S. 2nd St. Philadelphia.
LIETUVIŠKAS SALIUNAS
Lietuviški kvepianti Cigarai, geriausia degtinė McHenry, Treiner ir kitų. Linksma vieta, geras patarnavimas, gryna lietuviška kalba.

Už apgarsinimus "Kovos" Administracija neatsako.

"KOVOS" AGENTAI.
J. RUDMINAS
Kazuno Aptlekoj, Shenandoah, Pa
J. VISOCKIS
8139 Vincelnas Road, Chicago, Ill
FR. GOLUBICKI
Box 172, Melrose Park, Ill
J. MATJOŠAITIS
120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.
G. A. PAPAUSKY & CO.
1112 S. Leavitt St., Chicago, Ill.
MATT SENKUS
46 Knox St., Lewiston, Me.
A. M. RUKAS
72 Hudson ave., Brooklyn, N. Y.
J. ŠUKIS
70 W. 25th St., Chicago, Ill.
J. PETRIKYS
1514 Ross Ave., Scranton, Pa.
J. M. ŠIMKUS
4619 S. Ashland ave., Chicago, Ill.
A. A. REKLAITIS
234 Wayne St., Jersey City, N. J.
SIMON KARALIUS
342 Lenox St., Norwood, Mass.
J. ZALANSKAS.
11 Charter, St. Eicter, N. H
A.L. Reik.
374 High St. Wilkes Barre, Pa.
A. KALASKY.
Box 1306, Renton, Wash.
A. UNGURAITIS.
120 Grand, St. Brooklyn, N. Y.
A. KAZEKEVIČIUS.
P. O. BOX 60, Edwards Ind.
J. BINDOKAITIS.
71 Henry St. Rochester, N. Y.
M.K. ŽVINGILAS.
18 Foley st., Bristol, Conn
ALEX. BASEVICIUS
3019 Pulaasky All., Pittsburg, Pa.
V. K. RAČKAUSKAS
Scranton, Pa.
P. GLAVECKAS
635 W. Lombard St., Baltimore,
J. KALAKAUSKAS
55½ Green St., Worcester, Mass.
J. J. VAITKŲVIČIUS
227 Chapel St., New Haven, Conn

TELEPHONE { L. D. Market 1105
Local 553 B.
DR. M. WISSOTZKY
Europiškas Daktaras pribuvęs iš seno krajaus, iš Rusijos, specialistas visokių viduriniu ligu: širdies pilvo, žarnu, kepenų ir t.t. Gydan visokias ligas, kaip šviežias, teip ir užsienėjusias, ypatingai vidurių ligas, moterų, vyrų ir vaikų. Gydan visokias veneriškas ligas ir visokius sekretus užlaikau didžiausioje slapytėje. Kalbu lietuvizškai, lenkiškai ir rusiškai. Kurie norite būt tikrai išgydytais, kreipkitės prie manęs sekančiu antrašu:
142 Ferry St., Newark, N.J.

IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBĄ DOVANAI!
Jei Amerikoje nemoki Angliškos kalbos, tai pats žinai, jog esi kaip nebylys.
Bet kiekvienas Lietuvis, jei tik nori gali gerai ir lengvai išmokti DOVANAI. Kiekvienas, kuris tik per mane užsirašys sau, arba kitą naują skaitytoją laikraščiai prikaltine, prisidant \$2.00 ant mano vardo, apturės vieną iš čion paminėtų laikraščių: "LIETUVA", VIENYBĖ" arba "KOVA" per metus; teip-pat garsiąją didelę knygą, verstą iš prancėzių kalbos "BALTRAMIEJAUS NAKTĮ", kurios prekė 75c. ir teip-pat "GRAMATIKA—MOKYTOJU" angliškos kalbos. Kaip tik prisius 2 dol. už naują skaitytoją, tuojaus vieką apturės. Moteris skaitosi nuo dienos užsirašymo. Duodu dovanas, kad laikraščiu skaitytojai daugintųsi ir lietuviai, kaip ir svetimaučiai turėtų gramatiką, išmoktų anglišką kalbą. Lygiai gauna dovanas, prisidant 2 dol. už „Laisvąją Mintį“
Pinigus siųskite per Money Order.
JOHN NAUJOKAS, 120 Grand St., Brooklyn, N.Y.
Teipat kiekvienam paslūnčiu savo Didelį Katalogą, visokių ir naujausių Lietuviškų knygų. Atsiųsk 2c markę.

M. Rosenbaum,
SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.
Išmains pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.
Agentūra geležinkeliu tikiety.
Parduodame geležinkeliu tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.
605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

THE
Publ
LITHUA
DEE
[Incorp
1815 E
Nr. 19
J. B. S.
P. Nork
P. Kietis
J. B. S.
P. Šilpn
Šmitkė
Posnyla
LAIŠKA
DARBIN
KORESP
REIKALA
In geležies
užmokejimas;
pigus pragyve
Kreipkitės
Stanley
40 mylu nu
Philadelphijoj
vanla treinp in
Tikietas
Savo vyr
vežio paviet
nuo manęs je
bai svarbų rei
ant šio antraš
Miss P.
Juozas Lu
Mr. H
Los Angeles,